

Туркистон

1925 йилдан чиқа
бошлаган

ЎЗБЕКИСТОН ЁШЛАРИ «КАМОЛОТ» ЖАМҒАРМАСИ ГАЗЕТАСИ

1998 йил 4 июль шанба.
№ 51 (144144)

ЎЗБЕКИСТОНДА ТОЖИКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ КУНЛАРИ ҚАДРИЯТЛАРГА ЭЪТИБОР БИЗНИ ЛОЛ ҚОЛДИРДИ

Ўзбекистонда Тожикистон Республикаси кунлари қатнашчиларининг Самарқандга сафари жуда марокли утди. Гуруҳ раҳбари, Тожикистон Республикаси Фанлар Академиясининг вице-президенти Мусо Диноршоев ўз таассуротлари ҳақида шундай деди:

- Менинг Самарқанд вилоятига биринчи келишим. Бу юрт ҳақида кўп ўқиган, кўп эшитган эдим. Бироқ, бугунги кунда мамлакатингизда, жумладан, вилоятингизда амалга оширилаётган буюк бунёдкорлик ишлари мени ҳайратга солди. Қадим Турон халқларининг неча минг йиллик бой маънавияти ва анъаналарини юксалтириш, утмишдан қолган бетакрор тарихий обидаларни асраб-авайлаш, жаҳон илм-фанини ривожлантиришга беқиёс ҳисса қўшган алломаларнинг муқаддас номларини қайта тиклаш борасида олиб борилаётган улғувор ишлар бизни айниқса лол қолдирди.

Бунини биз Самарқанд мисолида ҳам яққол кўрдик. Буюк соҳибқирон Амир Темурга урнатилган ҳайкал, унинг номидаги боғ, машҳур Регистон майдонидаги ёдгорликлар асл ҳолига келтирилгани, мусулмон оламининг буюк муҳаддиси Имом ал-Бухорийнинг 1225 йиллиги муносабати билан Челақ туманидаги қадимжода маҳобатли ёдгорлик мажмуи бунёд этилаётганидан беҳад қувондик.

Юрти обод, эли осойишта, узининг буюк келажагига ишонган халқгина шундай ишларга қодирдир.

Ҳамза
ШУКУРОВ,
ЎЗА мухбири

Меҳнатига қулгиси ярашган бу қиз—Намгяхон Жўраева Наманган туманининг «Ғайрат» жамоа хўжалигида ишлайди.

Сураткаш: Т. МАҲКАМОВ

ЎТГАНЛАР РУҲИГА

Инсон хотирасиз яшай олмайди. Хотираси улугланган тирикдир. Утганларни ёд этиш, қабрини зиёрат қилиб, юзга фотиҳа тортиш тириклар учун фарздор. Қурраи заминнинг тинчлигини истаб, урушда қўрбон бўлганларни эслаш, хотирасини абадийлаштириш бугунги авлод учун қарз ҳисобланади.

Йулбошчимизнинг 9 май куни матбуот вакиллари берган интервьюсида «Хотира хиёбони»ни ташкил этиш, унда урушда ҳалок бўлган барча ўзбекистонлик аскарларни номма-ном эслаш хусусида гапириб ўтган эдилар. Бу ниҳоятда олижаноб гоядир.

Яқинда матбуотда Мустақиллик майдонида барпо

этилиши мулжалланган Хотира хиёбони хусусида ўқидим. Миллионлаб юртдошларимиз руҳига ҳурмат-эҳтиром бажо келтирилиши қалбимни қувончга тўлдирди. Бу ишлар нафақат уруш қатнашчиларининг, қолаверса, барчанинг айни кунлидаги савобли иш бўлиши шубҳасиз. Эзгу ишларда халқимиз қатори мен ҳам хизматимни қўшишга тайёрман. Тенгдошларим ҳам иштирок этишларини истардим.

Ч.ҒИЁСОВА,
Тошкент Давлат дорилфуни
халқаро журналистика
факультети II курс талабаси

Хотира — муқаддас

Утмишсиз келажақ бўлмайди. Матбуотда эълон қилинган «Хотира халқни бирлаштиради» сарлавҳали мақолани катта ҳаяжон билан ўқиб чиқдик. Дарҳақиқат, тарихини, кечаги кунини унутган халқ ўзлигини унутган ҳисобланади. Иккинчи жаҳон уруши боис ўзбекистонлик 450 мингдан зиёд йигитта жанг майдонларидан қайтиш насиб этмади.

Улар ўз жасорати, шаҳид кетган жонлари билан жаҳон халқларини фашизмдан сақлаб қолишга улкан ҳисса қўшдилар.

Эндиликда бу тарихий санага сохта мафкуравий ёндошув барҳам топиб кўпроқ унинг маънавий жиҳатларига, асл моҳиятига ва аҳамиятига, урушда жон берган аждодларимиз хотирасини эъзозлаш борасидаги амалий ишларга катта эътибор берилаётгани биз ёшларни беҳад қувонтиради.

Хусусан, Йулбошчимиз Исрол Каримовнинг пойтахтимизнинг Мустақиллик майдонида барпо этилиши мулжалланган «Хотира хиёбони» қурилишини тезлаштириш ҳақидаги таклифларини барча ватандошларимиз қўллаб-қувватламоқда. Сир

САВОБ

эмаски, барчамиз «номаълум солдат» пойига яқин-яқингача гуллар қуйиб, таъзим этардик-ку, бироқ ушбу сўзнинг мазмун-моҳиятини сира чақмаган эканмиз. Шу уринда Президентимизнинг «Нима учун биз ҳаёти, номи маълум ва қадрдон бўлган ота-боболаримиз, уша даҳшатли уруш йилларида ҳалок бўлгани бир парча қорахат орқали хабар этилган аждодларимиз хотираси пойида эмас, балки аллақандай «номаълум солдат» олдида бош эгишимиз керак?», деган сўзларини келтиришни жоиз деб билдик.

Ҳақиқатан ҳам уларни «номаълум» деб аташ урушда қўрбон бўлган шахидлар хотирасига соя солади. Шу боис бу иборанинг урнига «шаҳид аскар», «қўрбон бўлган аскар» деган иборани ишлатиш таклифини биз ҳам қўллаб-қувватлаймиз. Зеро, инсон хотирасини улуглашдан ҳам эзгу ва савоблироқ юмуш дунёда бўлмаса керак.

Нозима ИСЛОМОВА

ТОРТУМУЗДА

Тожикистон Республикаси кунлари давом этмоқда. Меҳмонлар Самарқанд, Қашқадарь каби бир қанча вилоятларда бўлиб, меҳнат-кашлар билан учрашиб, уларнинг ҳаётлари ва меҳнати билан танишибди. Ўз санъатлари билан ўзбекистонликларни ҳушнуд этишди.

Тошкент - Андижон автомобиль йўлининг тоғ ён-бағридан ўтган қисмида таъмирлаш ишлари жадал давом этмоқда. Утган йили Япония ҳукумати Қамчиқ довонидаги йўлни қайта таъмирлаш учун 960 миллион иен ҳажмида грант ажратган эди. Қуни-кеча ушбу расмий тақдирот маросими бўлди.

Маросимда Ўзбекистон Республикаси Бош вазири ўринбосари Р.Юнусов, Япониянинг мамлакатимиздаги Фавқулодда ва мухтор элчиси К.Обата қатнашди.

МАРКАЗИЎ ОСУЎДА

БИШКЕК. «КАБАР» ахборот агентлигининг хабар беришича, Қирғизистоннинг тоғли шаҳри - Норинда мактаб ўқувчилари ташаббуси билан мамлакатнинг биринчи президенти Аскар Акаев музейи ташкил этилган. Хабарда айтилишича, Президент А.Акаев шу мактабда таълим олган. Мактаб ўқувчиларининг илтимосига биноан, Президент ва унинг рафиқаси мазкур музей учун китоблар, суратлар ва кўплаб бошқа экспонатларни тақдим этган.

АЛМАТИ. Хориждаги қозоқларни ўз хоҳишига биноан тарихий ватанига қайтарин давом этади, деб хабар беради «КАЗААГ» ахборот агентлиги. Бу жараён келаси йилда ҳам республика ҳукуматининг асосий устувор вазифаларидан бири бўлиб қолади. Қозоғистоннинг Миграция ва демографик тадқиқотлар агентлиги раиси Заурбек Турисбоевнинг билдиришича, айни пайтда 4,1 миллион нафар қозоқ хорижда яшайди. Улар дунёнинг 44 мамлакатида истиқомат қилинмоқда. Муҳожир қозоқларнинг аксарияти Қозоғистонда ишролар ҳокимияти ўрнатилгандан сўнг хорижга кетишга мажбур бўлган.

БИШКЕК. Қирғизистон миллий банки ўзи ўтказадиган валюта савдосини бекор қилди. Эндиликда бу муассаса банклараро валюта бозорининг оддий иштирокчиларидан бири бўлиб қолади.

АЛМАТИ. ХХР раиси Цзян Цзэмин икки кунлик амалий таширф билан Қозоғистонга келди. Бу ерда у Қозоғистон, Қирғизистон, Россия ва Тожикистон ҳукуматлари делегацияларининг чегара масалаларига бағишланган йиғилишида ҳам қатнашди.

ХОРИЖДА

Н Ъ Ю - Й О Р К. 4 июль куни АҚШ халқи мустақиллик байрамини нишонлайди. Бу полиция ва хавфсизлик хизмати ходимларини янада ҳушёр бўлишга чорлайди. Чунки айём арафасида мамлакатда турли террорчилик ҳаракатлари авж олиши ҳам эҳтимолдан холи эмас. Қуни кеча Техас штатида биологик қурол ишлатиш ниятида бўлган уч нафар фуқаро қўлга олинди.

П Н О М П Е Н. Камбожанинг иккинчи Бош вазири Хун Сен инсон ҳуқуқлари бўйича БМТ миссияси вакиллари эълон қилган баёнотни кескин рад этди. Мазкур баёнотда фуқаролардан сиёсий қўтиллиқ ҳақида 15 та, турли тазйиқ ва таъқиблар ҳақида 140 та шикоят келгани айтилади ва Хун Сен раҳбарлигидаги ҳукумат таҳдид ва тажовузлар уюштиришда гумон қилинади.

Т А Й Б Э Й. Тайван маъмурияти раҳбари АҚШ Президенти Б.Клинтоннинг «Ўз ваздасига солиқ қолганидан» мамнуният билдирди. Хитойга расмий таширф арафасида Б.Клинтон Хитой-Америка муносабатларини ривожлантиришда Тайван манфаатларига зид иш қилинмайдиган, деган мазмунда баёнот берган эди. Ушбу таширф ниҳоясида АҚШ Президенти ўз давлатининг Тайванга муносабатини аниқ белгилаб берди. Яъни, Тайван хусусида АҚШ ташқи сиёсати қуйидагиларга таянади: Тайван мустақил эмас, «иккита Хитой» ёки «бир Хитой, бир Тайван» тамойилига ўрин берилмайди, Тайван давлат мустақиллигини талаб қиладиган халқаро ташкилотлар ишида қатнашмайди. Шу билан бирга, Б.Клинтон Тайванга мудофаа қуроллари етказиб бериш тўхтатилмаслигини ҳам таъкидлади.

«Туркистон», ЎЗА ва хориж матбуоти материалларидан

Мардлар қўриқлайди Ватанни!

ЙИГИТ ЛАФЗИ

Куни кеча артиллериячилар бўлимасида ўқув йиғини машғулотларини утаётган офицер Воҳид Султонхужаев раҳбарлигидаги ҳарбий кафедранинг бир гуруҳ бўлғуси заҳирадаги офицерлари Ҳарбий Қасамёд қабул қилишди. Тугриси айтсам талабалар бу тантанани Низомда қўрсатилгандек аниқ қилиб бажара олишармикан, дея иккилангандим. Аммо Ҳарбий Қасамёд қабул қилаётган булажак зобитларга разм соларканман, янглишганимни англадим.

Матнлар гуё уларнинг юракларида акс-садо бериб, жаранглаётгандек. Негаки, улар Ватани, халқи, Президентига содиқ қолиш ҳақидаги йигит лафзи билан Қасамёд қилишмоқда. Қалбларида буюк миллатнинг қиёфаси мужассам. Истикболи порлоқ юртнинг эртанги давомчилари эканликларини юракдан хис қилишди.

Маълумки, Қўролли Кучларимизнинг илк шаклланиш йилларида миллий кадрларга бўлган эҳтиёж сабаб, ҳарбий кафедралар тайёрлаган заҳирадаги бир гуруҳ офицерлар она-Ватан ҳимоясига жалб этилдилар. Хизмат тақозоси билан қисмларга борганимизда, уларнинг армиямиз нуфузини кўтариш йўлида астойдил хизмат қилаётганининг гувоҳи бўлганмиз. Демокриманки, республикамизда фаолият қўрсатаётган барча ҳарбий кафедрага бу борада катта масъулият юклаган.

Биз қадам ранжида қилган мазкур бўлинмада Тошкент Давлат Техника университетининг механика, нефть ва газ, энергетика факультетлари талабалари ўқув йиғини машғулотларини утаётган экан. Ижодий гуруҳимизнинг бу ерга ташрифи алпқомат йигитларнинг руҳини кўтарди. Улар бирин-кетин тантанали равишда Қасамёд қабул қилишди. Моҳиятига қура бу тadbир катта аҳамиятга эга. Фарзандларини табриклаш учун ота-оналар, қариндош-уруғлар ташриф буюришган. Биз даставвал ҳарбий кафедра ўқув бўлими бошлиғи, мазкур ўқув йиғини раҳбари, Николай Застрогин билан суҳбатлашдик.

Бугунги тантана курсантларимизнинг бир умрга эсида қолади. Улар она-Ватанимизнинг муносиб фарзандлари бўлишга Қасамёд қилишди. Ва ҳар бир йигитга ярашадиган офицер деган унвон сари бугун дадил қадам ташлашди. Хали ўқув йиғинимиз давом этади. Курсантларимизда мустақил Ўзбекистонга, халқига меҳр-муҳаббат кучи. Ана шу ватанпарварлик уларнинг ўз бурчларини шараф билан бажаришга сабаб бўлаётди. Олинган назарий билимларни бу ерда амалиётда қўллаш йигитларимизда катта қизиқиш уйғотмоқда. Шунини алоҳида таъкидлашни истардимки, курсантларимиз билан шугулланаётган цикл офицерлари катта ўқитувчи зобит Ф.Раҳмонқулов ва ўқитувчи офицер Ф.Зокировлар хизматлари таҳсинга лойиқ. Уларнинг ўз устида қатъий ишлаши ва курсантларга талабчанлиги ютуқлар омили бўлаётди.

Ҳарбий Қасамёд қабул қилган шерюрак йигитлар шахдам қадамлар билан саф қуригидан утишди. Қуёш аямасдан атрофга ўз ҳароратини пуркамолда. Аммо бошқа бир утқи ҳарорат олдида бу ҳеч нарса эмас. Мана у манзара: ота-она, қариндош-уруғ фарзандларини меҳр алангаланаётган тафтига босмоқда.

— Мен Ҳасанжон Умрзоқовнинг бувиси Ёкут Турақуловаман. — Неварам ва унинг дўстлари тантанасини кузатиб, кўзимдан севиқ ёшларни тукилди. Қаранг, ҳарбий либос ярашган бу полков болаларимнинг ҳар бири мустақил Ўзбекистонни ёмон кўзлардан асрашга қодир. Илоҳим омон бўлишсин. Фарзандим униб-усиб, халқига, юртига муносиб бўлсин. Президентимиз айтганларидек, элим деб, юртим деб ёниб яшайдиган инсонлар бўлишса, бошимиз осмонга етади.

— Утлим Равшан Суннатиллаевнинг ана шундай қувончли кўнига шерик бўлиш учун келдим. Мана, у тантанали Қасамёд қабул қилди. Демак, Ватаннинг яна бир ҳимоячиси ортди, дегани-деди биз билан суҳбатда Муборак ая Ризаева.

— Ота-онамга раҳмат, мени воёга етказиб, ана шундай яхши онларимни бирга баҳам қўришмоқда. Ота-онам, Ватаним олдида бир умр қарздорман. Ўз фарзандлик бурчимни оқлайман дея ана шу азизларим олдида суз бераман — деди Равшанжон Суннатиллаев.

Истефодаги офицернинг угли йигитлик сўзини ерда қолдирмаслигига ишондик.

Бўлғуси заҳирадаги офицерларни тайёрлашда ўз билими, тажрибасини аймаётган устозлари билан суҳбатлашшга чоғландим.

Кафедра катта ўқитувчиси, офицер Фосиҳ Раҳмонқулов: — Йигитларимизнинг бари интизомли, интилувчан. Мустақил Ўзбекистоннинг бу ишончли давомчиларига қараб юрак фаҳрга тулади. Озми-кўпми уларга ўз соҳаларининг сир-асрорларини ўргатаймиз. Уларнинг ичида айниқса, старшина Раҳимжон Кимсанов, курсантлар Ақром Маҳкамов, Абдуфаттах Хайров, Абузар Норов, Сергей Соколовлар барчага ибрат бўлишмоқда.

Кафедра ўқитувчиси, зобит Фатхулло Зокиров: — Аввало ўқув йили давомида бизга катта ёрдам бераётган бўлими қўмондонлигига ташаккур айтаман. Йигитларимиз саф қўриги, нишонга отиш машғулотида юксак натижаларга эришди. Бу борада Орифжон Муҳиддинов, Шерзод Ҳабилов, Шўхрат Жалилов, Улғабек Азимовларни алоҳида таъкидлаб ўтган бўлардим.

Кўнгиллари гурурга тулиб, шундай фараҳбахш лаҳзаларни бошидан кечириётган йигитларни ҳам суҳбатга чорлаймиз.

Старшина Раҳимжон Кимсанов: — Амалий машғулотларни уюшқоқлик билан ўтказиш муҳим аҳамият касб этмоқда. Жисмоний тайёргарликка кенг эътибор берилади. Яратилаётган шарт-шароитлар тула қўриқарли. Биз — Она Ватан фарзандлари бу ишончли оқлашга ҳаққат қиламиз.

Ҳа, йигитлик мактаби — чиниқш мактаби, ҳаётнинг, Ватаннинг, онанинг қадрига етишга ўргатадиган даргоҳ. Курсантларнинг ичида уйини, ота-онасини соғинганлар бор. Муҳими, ана шу соғинчда. Негаки, ана шу туйғу уларда инсонийлик шаклланди дарақ. Инсонийлик эса халқ, Ватанига бўлган муҳаббат билан уйғун.

Алижон САФАРОВ,
ҳарбий журналист, лейтенант

НАВОИЙДА МАЪНАВИЙ ҲАЁТ

“Маънавият ва маърифат” жамоатчилик маркази Қизилтепа бўлими ташаббуси билан туман “Нафосат” маданият саройида ёш авлодда фидойилик, ватанпарварлик, юртимиз ҳавфсизлиги ва элимиз осойишталиги учун масъулият ҳиссини кучайтириш ва бу борада фуқаролар уртасида тарғибот ва ташвиқот ишларини тўғри йўлга қўйиш масалаларига бағишланган анжуман бўлиб ўтди. Анжуманда туман ҳокими Ш.Шодиёв, Навоий Давлат университетининг ректори, профессор Р.Раҳмонов, Навоий кончилик институти ректорининг маънавият бўйича муовини С.Иноятов, “Маънавият ва маърифат” жамоатчилик маркази Навоий вилояти бўлимининг раҳбари К.Иулдошев, вилоят бош имом-хатиби З.Болтаевлар сузга чиқдилар. Йиғилишда ташкилотлар, корхоналар раҳбарлари, маҳалла оқсоқоллари, туман фаоллари, диний масалалар бўйича мутасадди кишилар иштирок этди.

Навбахор туманида утказилган худди шундай анжуманда эса, Ўзбекистон Республикасининг янги таҳриридаги “Вижон эркинлиги ва диний ташкилотлар тугрисида” ги Қонунининг мазмун ва моҳияти атроф-лича муҳокама қилинди. Ҳар пайшанба кўни туманда “Маънавият кўни” деб эълон қилинди.

Зиёда ҒАФҒОРОВА,
Республика “Маънавият ва маърифат” жамоатчилик марказининг етакчи мутахассиси

Сув қадри қачон билинади? Албатта чанқок, ошганда, — дейди Данғара ерини эрга эл қилаётган, оби ҳаётнинг тақдирини қўлида ушлаб турган Маҳмуджон Худойкулов. У ўз ҳалол меҳнати билан Данғара туман қишлоқ ва сув ҳўжалиги бошқармасини бошқариб келяпти.

Суратқаш: А. ГЕРАСИМОВ.

Ўзбекистон жаҳон ҳамжамиятида ўз урнига эга бўлмоқда. Жаҳоннинг йирик сармоядорлари, ишбилармонлари диёримизга катта қизиқиш билан қарамоқдалар. Қисқа фурсатда тараққиёт томон юзланаётган иқтисоди тобора юксалаётганидан ҳамманинг ҳам эътиборини тортмоқда.

Бунга меҳнатсевар халқимизнинг тинимсиз изланишлари, ҳукуматнинг олиб бораётган тўғри сиёсати сабабдир. Истиклол туфайли юртимизда жуда катта ўзгаришлар рўй бериб, саноат соҳасида бир мунча ютуқлар қўлга киритилди. Бу борада фаолият қўрсатаётган Жанубий Кореянинг “ДЭУ Текстайл Компани”сида олиб борилаётган ишлар диққатга сазовордир. Вилоят енгил саноати ривожига катта ҳисса қўшаётган бу корхона фақатгина ишлаб чиқариш билан чегараланиб қолмай, балки янги иш уринларини ташкил этиш, етук мутахассислар тайёрлашга ҳам катта эътибор бермоқда.

Мана бир неча йилдирки, Жанубий Кореяда тажрибаларини ошириб, ўз билимларини мустаҳкамлаб қайтган ёшлар ишлаб чиқаришда яхши натижаларга эришмоқда. Кўни кеча ёшлардан яна 43 нафари хорижга жўнаб кетишди. Шуниси эътиборга молиқки, улар корейс тилини ўрганиб олдилар. Чунки, бу ёшлар Тегу шаҳрида

жўйлашган туқимачилик университетида ўз билимларини оширади. Биз тайёрағоҳда Кореяга

— Сиз-чи?, — дея сурадик, индамай бизларни тинглаб турган Руфат Сирожилиновдан.

— Мана юртимиз мустақилликка эришди. Халқимиз эркин нафас олмақда, — деди у бирдан жиддий

жўнаб кетаётган ёшлар билан суҳбатда бўлдик.

— Чет элга чиқиш биз учун қизиқарли. Айниқса, уларнинг юртида корейс тилида сузлашиш янада қизиқарли бўлса керак, дейман — дейди Салимжон Хаитов.

тортиб. — Лекин ватанимизда хали қилинадиган ишлар жуда кўп. Биз ёшлар ўз билимларимизни ошириб, юртимизга яхшироқ хизмат қилишимиз лозим.

Мен олис сафарга отланган бу сергайрат йигитларга омад тилаб, хайрлашдим. “ДЭУ Текстайл Компани” президенти Ким Хон Юн эса менга қўйидагиларни гапириб берди.

— Сафарга кетаётган ёшлар корейс тилини ўрганишди. Бу эса таълим олишларида жуда қўл келади. Юборилаётган йигитларнинг 26 нафари 6 ойлик, 17 нафари эса 2 ойлик курсларда таҳсил қўришади. Ўқишни тугатган ёшлар вилоятнинг Охунбобоев туманида қўрилаётган янги туқув корхонаси ишга тушиши билан уша ерда менежер сифатида иш бошлашади. Компаниямиз барча стажёрларнинг ўқишлари ҳамда яшашлари учун кетадиган харажатларни ўз зиммасига олган. Уйлайманки, бу ёшлар Ўзбекистоннинг эртаси учун ўз улушларини қўшади.

Матлуба АЗАМАТОВА,
Фарғона вилояти

«УЛАР ГЕРМАНИЯДА ЎҚИГАН ЭДИЛАР»

Республика Киночилар уйида ёзувчи Ҳайридин Султонов сценарий асосида тасмага тушурилган «Улар Германияда ўқиган эдилар» ҳужжатли фильм премьераси бўлиб ўтди.

Янги фильмда йигирманчи йилларда Ўзбекистондан Европа мамлакатларига ўқишга юборилган ўзбек йигит-қизларининг ҳаёти ва фаолияти ҳақида ҳикоя қилинган. Уларнинг кўпчилиги юртга қайтгач, мустақил шўро тузуми томонидан маҳв этилган, турли азоб-укубатларга дучор этилган эди.

Асарни яратишда архив материаллари, тарихий ҳужжатлар ва суратлардан, хорижлик мутахассис-олимлар, фильм қаҳрамонларининг қариндош-уруғлари хотираларидан кенг фойдаланилган.

«Ўзкинохроника» студияси махсулоти бўлган бу фильмга Шўхрат Маҳмудов режиссёрлик қилган.

М.ОДИЛОВА
УЗА

Чимилдиқ

"ТУРКИСТОН" газетаси иловаси. 1998 йил 4 июль № 6

ЙЎЛДАН

Қадрли "Туркистон"чилар! Хатимни чиройли ёзмаганим учун узр. Ёшим 38да. Мен оғир хасталик сабабли беш йилдан буён тушакка миҳланганман. Жойимдан туролмайман.

Аммо матбуот орқали кундалик янгиликлардан хабардор бўлиб турибман. Мен ёшларнинг наشري бўлган "Туркистон"ни севиб ўқийман. Айниқса, янги илова -- "Чимилдиқ" ҳар бир ўқувчининг қалбига йўл топа олаётганига унинг учинчи сонини ўқиб туриб янада ишондим.

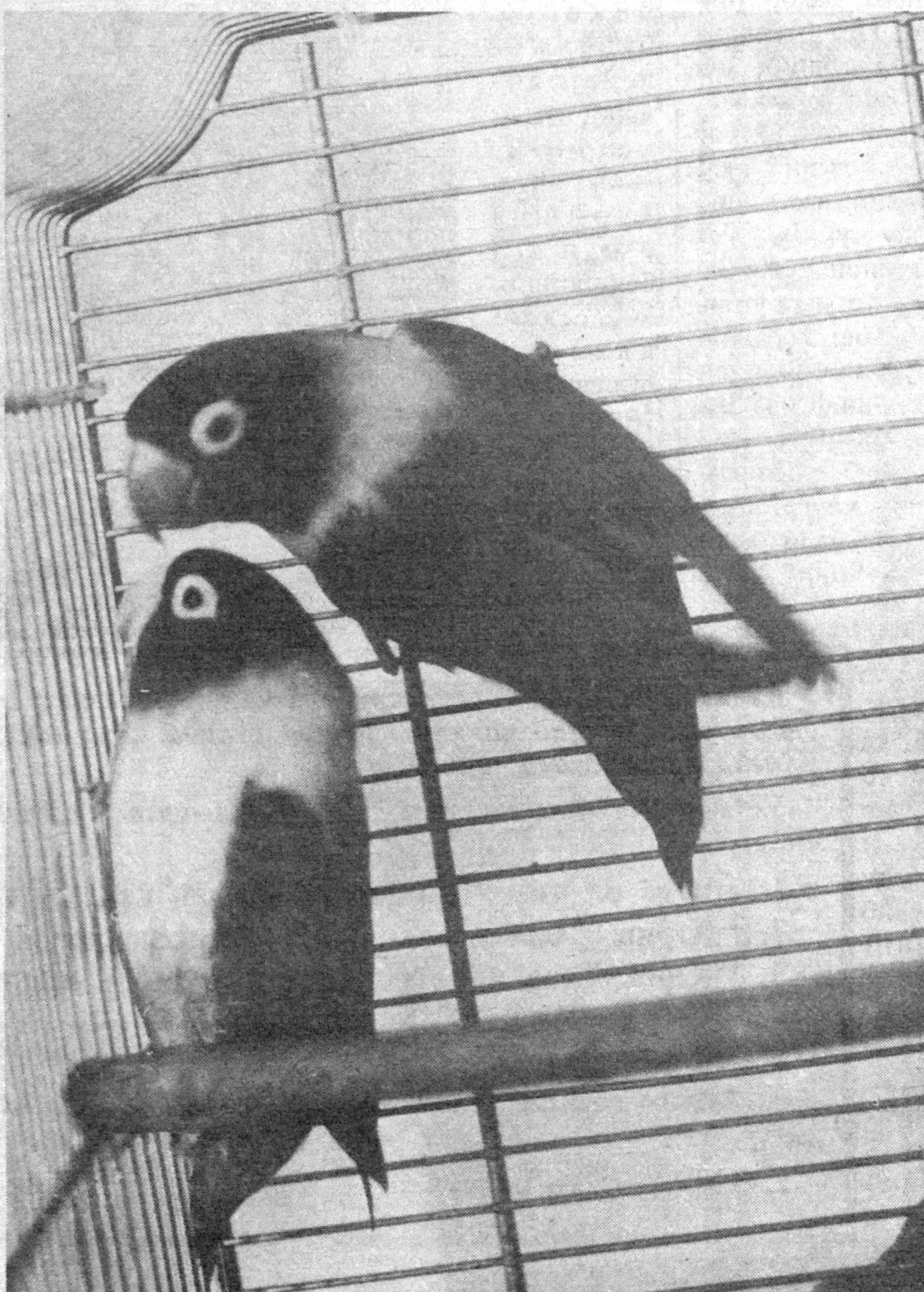
Умрнинг илк баҳори ҳар кимда ҳар хил кечиши табиий. Бироқ, баъзида уни бемаврид заҳарлаб қўйиш ҳам ҳеч гап эмас.

Ҳозирги ёшларнинг ҳаётида рўй бераёт-

ЧАЛҒИШМАСИН

ган ҳолатлар кимни ташвишга солмайди? Бу ҳақда Президентимиз бўлиб ўтган барча сессияларда жуда кўп бора таъкидладилар. Ваҳоланки, ёшларнинг турли йўлда чалғишлари, жиноят қилиб, гуноҳга қўл уриб қўйишларига албатта маълум миқдорда катталар ҳам айбдор. Улар Вақтида бепарво бўлмаса, номусдан изтиробга тушган қизлар, боши берк кўчага кириб қолган йигитлар сони камроқ бўларди. Асосий ташвишларим ҳамманикидан ортиқ бўлса-да, аммо ётган жойимда бир дунё андуҳларни елкамда кўтариб тургандай бўламан. Қанийди, соғ бўлсаму, жамиятимизда содир бўлаётган янгиликларга ўз ҳиссамни қўшсам дейман. Балки бу туйғу ижодкорларга хосдир. Журналист бўлишни жуда орзу қилар эдим. Шукри, икки ўғил, бир қизим борлиги менга тасалли бўлади. Қизим адабиётга жуда қизиқади. Мен етолмаган орзуга қизим етишса ажаб эмас.

Гулсала ХУСАНОВА,
Фаргона вилояти, Бешариқ шаҳри,
Навбахор кўчаси 24- уй

Кушларда ҳам қалб бор...

БУТУНТИ СОҲДА:

Шукур
ХОЛМИРЗАЕВ:

"ЮРМАСАМ,
ХОТИНИМНИ
ҚАЁҚДАН
ТОПАРДИМ?"

4-саҳифа

БЕШИКНИНГ
БЎШЛИГИ
АЁЛДАНМИ?

5-саҳифа

ЭРКАКЧА БУСА

6-саҳифа

режалаштиришнинг асосий тамойиллари саналади:
1. Туғруқлар ўртасидаги муддат 3 йил бўлмоғи керак.
2. Экстрагенитал касалликлари бўлган аёлларда қўтилмаган ҳомиладорликнинг олдини олиш, уларни соғломлаштиришлари лозим.
3. Абортларни кескин камайтириш керак.

Оилани оқилона режалаштириш она соғлиғини сақлашни таъминловчи асосий ва бирдан-бир йўналишидир. Кўп фарзанд кўришни ҳеч қандай таъқиқмайди, бироқ, мақсадимиз ҳар бир оилада соғлом фарзандлар дунёга келиб, баркамол авлодни вояга етказишидир. Шундай экан, оилани оқилона режалаштириш учун ҳар бир аёл замонавий контрацепция усуллари билиши ва улардан тўғри фойдаланиши, зарур.

Ҳозирги даврда исталмаган ҳомиладорликнинг олдини оловчи турли хил усуллар ва воситалар мавжуд. Бачадон ичи спираллари, механик тўсиқ воситалари, презервативлар, гормонал таблеткалар (марвелон, ригевидон, микрогипон, триквилар, трирегол), гормонал уқоллар шулар жумласидандир.

Лола ЖҲРАЕВА,
тиббиёт фанлари
номзоди

Қизларимиз бугунги кунда шунчалар "фаоллашиб" кетишганки, қилиқларини кўриб ёқа ушлайсан киши... Яқинда дам олиш учун Бўстонлиққа бордик, қайтишда "Тошкент-Хўжакент" электр поездида ўтирдик. Лекин... салдаёқ асабларимиз қақшай бошлади.

рибди, юқори синф ўқувчилари.

Қизлар латифабозликни нари суриб, карта уйнашга тушишди. Энди тинчиб қолишар десак, баттар авжга чиқишди.

Ораларида ўғил болалар ҳам бор эди. Бироқ улар чекка-чеккада жимгина ўти-

ИШГА МИЛИЦИЯ АРАЛАШДИ

Ёнимиздаги ўриндиқларни эгаллаб ўтирган қизлар шунчалар шовқин кўтаришардики, гўё вагонда улардан бўлак йўловчи йўқдек.

-- Ҳой, қизларим, секинроқ, -- деди ёши каттароқ одам уларни тартибга чақириб.

Қайда, баттар авжга чиқишди. Кимга гапирярсиз дейишмайди. Яна уларни саёҳатга олиб чиққан (ўқитувчилари бўлса керак) киши ҳам миқ этмайди. Маълум бўлишича улар Янгийўл шаҳридаги мактабда ўқишаркан. Кўриниб ту-

ришар, магнитофондан қўшиқ эшитишарди.

Хуллас, йўловчилар йўл хизмати милицияси ходимига мурожаат қилишга мажбур бўлишди. Милиция қизларнинг кўлидан картани тортиб олди, тартибга чақаришга мажбур бўлди.

Дарҳақиқат, йигитларнинг майинлашуви қизларининг дағаллашишига, ҳаддан ошиб, чегарадан чиқишларига сабаб бўляпти.

Зулфия АБДУЛЛОХ
қизи

КЎМАҚДОШ

"Чимилдиқ"ни қизиқиш билан ўқиб бораёпман.

Биз ёшлар учун бу илова жуда маъқул бўлди. Ҳаётга эндигина қадам қўяётган ёшларимиз учун у айниқса фойдали, маслаҳатгўй бўлиб қолди, десам янгилимаган бўламан.

У йигит ва қизлар ҳаётда ўз бахтини топишига ва ўзи севган ёрига етишишига кўмақдош бўлади деб билламан.

Биз эллиққалъалик ёшлар кейинчалик "Чимилдиқ" деган ном билан илованинг янада кенгайишига ишонч билдирамиз ва энг яхши эзгу ниятларни билдириб қоламиз.

Богибек ПОЛВАНОВ,
Эллиққалъа тумани,
"Бўстон"

фермер хўжаликлари
уюшмаси ҳисобчиси

РЕЖАЛИ ОИЛА МУСТАХКАМДИР

Дунёда йилига 500 минг аёл ҳомиладорлик, туғруқ ва аборт пайтида нобуд бўлмоқда. Бошқача айтганда ҳар соатда 250 нафар аёл юқорида қайд этилган жара-

ённинг оғир кечиши натижасида ҳаётдан бевақт кўз юммоқда.

Оналар ўртасидаги касаллик ва ўлимнинг юқорилиги, болаларнинг чала туғилиши ҳолларининг кўпаяётгани, перинатал касалланиш каби салбий ҳолатлар кескин чоралар кўришни талаб этди. 1991 йилдан бошлаб республикамизда Соғлиқни сақлаш вазирлиги томонидан "Туғиш ёшидаги аёлларни соғломлаштиришнинг кечиктириб бўлмайдиган тадбирлари" дастури амалга ошириб келинмоқда. Бу дастур чинакамига оилани оқилона ривожлантириш дастуридир. Куйидагилар оилани тўғри

1 — Йигит билан қизнинг “юриши...” Йигит билан қизни, яъни, одам қавмини қўя турайлик, ҳатто қушлар, ҳайвонлар ҳам “юриб” -- бир-бирини кузатиб, садоқатини қандайдир синовлардан ўтказиб, кейин бир-бирига меҳр қўйишар экан.

Мен ўтган йили чиққан бир ҳикоямда бир жуфт қалдирғочнинг “оила қуриш” арасидаги ҳатти-ҳаракатларини ёзган эдим, ўша воқеани ўзим кузатгандим. Келинг, бир дақиқада айтиб бераман: ёзувчилар боғида -- ҳужрамда ўтиргандим. Кечки пайт. Баҳор. Бир жуфт қалдирғоч очиқ эшикдан кириб келди, хонани айланиб чиқиб кетди. Кейин, яна киришди-да, бурчакдаги бўртмага қўнишди. Биттаси катта, думи узун, чиройли -- ҳўроз эди. Иккинчиси -- кичик, мўъжазгина эди. Мен уларнинг тагига -- тахта полга газета ёзиб қўйдим. Улар чирқиллашиб шу тунни ўтказишди. Саҳарда учиб чиқиб кетишди. Кечки пайт макиёни кириб келиб, ўша бўртмага ўтирди. Ҳўрозидан дарак йўқ эди. Қош қорайди. Тун тушди. Эркакидан дарак бўлмади. Макиён чирқиллаб, бир-икки марта хона шифтида айланди. Хуллас, тун билан чирқ-чирқ этиб чиқди. Тонг маҳали эди, шувиллаб ҳўроз кириб келди. Хонани бир айланиб, макиёнинг ёнига қўнган эди, макиён... уни шундай талай кетдики, асти сўраманг. Устига чиқиб олиб чўқийди денг. Ҳўроз... миқ этмайди. Ўзини тутиб бериб тураверди, макиён чарчади. Сўнг... эртаси яна боққа учиб чиқишди-да, тумшукларида лой олиб келиб, уя кура бошлашди. Шундан кейин то бола очиб чиққунларигача улар орасида жанжал бўлмади. Макиён тухум босиб ётганида, ҳўроз унга ҳўрак олиб келар, яъни оғзини очиб тутар, она қалдирғоч унинг жигилдонидан овқатланар эди...

Ўйлайманки, бу мўъжаз қушлар дастлабки кунларда ўзларига хос синовдан ўтишди.

Яна бир мисол келтирсам. Битта канадалик ёзувчи-табиатшуноснинг иккита бўри ҳақидаги асарини ўқиганман. Ёзувчи иккита бўрининг жуфт бўлиб, ўйнашиб юрганига эътибор қилади. Кейин уларнинг бир горни танлаганларини кўриб, ўша гор рўпарасида яширинча пистирма қуриб, кириб олади. Дурбинлари бор. Қиш кезлари. Бўрилар бир-бири билан жуда иноқ экан. Бўриларнинг ҳам йириги -- эркаги (ирлони), кичикроғи -- қанжиғи экан. Бир куни денг, эркак бўри кўринмай қолади. Ургочи бўри тепалик устига чиқиб, узоқ увиллайди. Ой нурида ҳам кўриниб туради. Кейин, эртаси, -- деб ёзади табиатшунос, -- тонг маҳали узоқда Альберт (бўрига шундай ном қўйган экан) кўринади. Оппоқ қор саҳросида лўкиллаб келаётган бўри горга яқинлашиб тўхтади. Ургочи бўри гордан отилиб чиқиб, уни талай кетади. Альберт -- эшшақдай келадиган йиртқич чалқанча ётиб олиб, унга қаршилиқ қилармиш оёқлари билан. Худди кучукваччага ўхшаб. Ургочи уни ҳўп талабди. Ниҳоят, чарчабди-да, четга чиқиб, чўзилиб ётибди. У хафа экан. Ирлон бўри ўрнидан туриб, қоқиниб, уни уч-тўрт марта айлангач, ёнига келиб ётибди. Ниҳоят, чошгоҳларда ўринларидан туриб, овга кетишибди. Овдан яна ўйноқлаб қайтишибди.

Бунга нима дейсиз ҳурматли газетхон?

Энди одам қавмига -- қиз билан йигит халқининг “юриши”га келсак, бу ҳам ғоят табиий ҳол, деб ҳисоблайман. Аммо бу ақлли жонзотларнинг қандайдир кодекслари, интизом, одоб-ахлоқ чегаралари борки, ана ўшаларга итоат қилишлари билан бошқа

махлуқлардан фарқ қилсалар керак.

2 — “Юриш”дан “севги” ўсиб чиқса керак...

Шу маънода “Бир кўришда ошиқибек қарор бўлдим”, дейдиганларга кўпам ишонмайман. Бир кўришда ошиқибек қарорлик -- сексга даҳлдор бўлади, деб ўйлагим келади. Яна ким билади, дейсиз. Академик Қори Ниё-

Кўплаб ёзувчилар ўз асарларида ёзишган. Биз мавзу қилиб «Чимилдиқ»нинг ўтган сонидида олиб чиққан «юриш» ҳақида. Умуман юришнинг ўзи нима? Кўнгил эҳтиёжими, ёки...

Ўзбекистон халқ ёзувчиси Шуккур Холмирзаев жавобларини ўқиб кўрингчи...

1. Йигит ва қиз “юриши”га қандай қарайсиз?
2. “Юриш” билан севишнинг ўртасида фарқ борми?
3. “Юрган”лар албатта турмуш қуриши шартми?
4. Қадимда “юриш” бўлганмикан?
5. “Юрган”ларга ачинасизми ё...
6. Айрим аёл ва эркак оилали бўлганидан кейин нимага “юришадими”?
7. Сиз “юрган”мисиз?

зий “Менинг ҳаётим” деган ёстикдек хотираларни тамомлаб, афтидан, хулоса чиқаришга қийналиб: “Эй, ёронлар, бу ҳаёт мураккаб экан-да”, деган экан.

3 — “Юрган”ларнинг турмуш қуриши...” шартмасдир-ов.

4 — Қадимда «юриш...» Бу саволга баҳоли қудрат жавоб бердим, шекилли. Аммо яна бир гапни таъкидлагим келади. Одам қавмига қайтиб айтадиган бўлсак, “юриш” -- Одам Ато билан Момо Ҳаводан қолмаганми?

5 — “Юрган”ларга ачиниш... Ҳалати савол! Бироқ шу тобда бир суҳбат ёдимга тушиб кетди. Ўша ёзувчилар ижод уйидайдим. Ёз пайти. Раҳматли Музайяна Алавия ҳам ўша ерда ҳордиқ олаётган эдилар. Кун қизиб кетганда, кўплар боғдаги катта ҳовуз -- бассейни бўйига чиқишар, кўплар чўмилишар, кўплар шунчаки сув салқинида ором оларди. Мен ҳовуз бўйига чиқмасдим. Нега? Билмайман... Чўмилгим келса, кечаси бориб, молтиб-молтиб келардим... Бир куни машҳур аргувон-жўғалар тағида ўтирувдим, Музайяна опа келиб қолдилар. Хомуш, инжикан эдилар. “Шукуржон, ҳовузга бормаёйсиз-а?” дедилар. “Э, ўша яланғоч хўжаларни кўргим келмайди”, дедим. Ростини айтсам, анча-мунча дам олгувчи эркаклар ҳам чўмилаётган аёлларни томоша қилгани чиқишар, бир парча латта билан уятини яшириб олган талай жувонлар эса бундан хурсанд бўлишар, аксари ички кийимларини

намоиш этишга чиққандек туюларди.

Кейин Музайяна опа ўқиб, шундай ҳикоя қилди: “Шукуржон, болам, шу тобда бир нарс ҳақида ўйланиб қолдим. Биз унда ёш эдик. Қизчалар. Паранжи ёпиниб, тўйларга борардик. Давраларнинг бир четида туриб томоша қилардик. Табиий, ўша пайтда чачвонимизни кўтариб қўярдик. Ана шунда денг, бизларни... дарахтлар шохига чиқиб олган, айриларга миниб ўтирган йигитлар томоша қилишарди. Ҳа, юзимизни бир бор кўриш учун шохларга чиқиб, панадан мўралашарди. Ҳе, нечаси йиқилиб тушиб, қўл-оёғини майиб қиларди... Ишонасизми, юзимизни кўриш учун, холос. Ахир, бошқа томонларимиз кийим ичида-да! Энди денг, уф, ҳозир кўриб ўйланиб қолдим. Йигит ундоқ ўтирибди, қиз мундоқ. Иккиси ҳам яланғоч ҳисоб. Бемалол гаплашиб ўтирибди, тавба! Йигитнинг эти жимирламайди. Қизнинг ҳам эти ўлиб бўлгандай... Ўйладим-да, ўғлим: “Аёл зотининг қаерики пинҳон бўлса, эркак зоти ўша ерга кўпроқ қизиқар экан”. Ўша пайтларда бизнинг юзимизни кўриш учун-а нималар қилишмасди. Энди бўлса... Бизлар эски одамлармиз. Лекин аёл

зоти ўзининг иффатини сақлаши лозим! Бўлмаса... Э, мен ўша йигитгайм, ўша қизгайм ачиниш кетдим. Кўп ажиб ҳислардан бебаҳра улар... Шуям “юриш”, шуям “севиш” бўлди.

Ҳурматли газетхон, бассейн бўйидаги ошиқ-маъшукларга, яъни “юрадиган”ларга ачинган зотни ўшанда кўрганман. Ўзим... ачинмайман. Шунчаки қарамайман: менга нима! Юраверишмайдим шунақа

қилиб, ҳалигидай -- ибтидоий одамлардай бўлиб...

6 — “Айрим аёл ва эркак оилали бўлганидан кейин нимага “юришадими” бошқа эркак ва аёл билан?”

Менинг кузатишимча, ўша юрадиган эркак ҳам, аёл ҳам турмуш қурмасларидан буруноқ... ҳўп “юриб” кўришган чиқади: ўрганган кўнгил яна қўмсайди-да. Э, бегона аёл ҳам, бегона эркак ҳам -- “ширин бўлади” дейишди-ку ўша-ўша кодексдан маҳрум, одоб-ахлоқ чегараларини писанд қилмайдиган зўрлар? Ўзларини оқлаш учун шундай дейишади...

Бироқ битта истисно ҳол ҳам мавжуд: аёл зоти бўлсин, эркак зоти бўлсин, ўз оиласида етишмаган нимарсага интилардиларки, буям қандайдир табиий ҳол бўлиб туюлади менга: демак, ўша оилада йўқ бўлган “нимарса” бор бўлиши керак-да?

Бу -- энди бошқа мулоҳаза, бизни бошқа томонларга бошлаб, балки дангал саволнинг дангал жавобидан чалғитиб кетади.

7 — Мен... албатта “юрганман”-да! Юрмасам, хотинимни қаёқдан топардим?

Лекин мен аёлимга, у билан “юрган” чоғларимда ҳам, кейинчалик ҳам: “Сени севаман”, деганим йўқ. Зеро, у менга ҳам шундай деганмас: афтидан, бу гапни айтишга эҳтиёж бўлмаган. Шунинг учунмикан, гоҳо бировнинг бировни -- “севдим, севиб қолдим” деганини эшитсам, гижиниб кетаман: севи -- ботиний ҳис-да! Унинг тилдаги ифодаси нимани англатарди! Шунчаки...

Суҳбатдош
ҳақида сўз.
Муҳтарама
Содиқова --
Республика аку-
шерлик ва ги-
некология ил-
мий тадқиқот
институтини профес-
сори. Умрининг сал-
кам қирқ йилини шу
соҳага бағишлаган. Камтар,

самимий, хушчехра. Жуда кўплаб аёл-
ларни муолажа қилиб уларни она бўлишдек улуг
бахтга етказган. Ўзбекистоннинг турли жойла-
ридан шифокор номига қизгин миннатдорчилик
билдирилган мактублар деярли ҳар доим келиб
туради. "Бефарзандлик катта бахтсизлик экани-
ни бу дард бошига тушган аёлгина ҳис қиларкан,
-- дея ёзилади шундай хатлардан бирида. --
Умидларим чил-чил бўлиб, ортиқ яшашга мадо-
рим қолмаганди. Мен сиз туфайли яна гўзал ҳаёт-
га қайтдим. Қизалоғимга Сизнинг исмингизни
қўйганман!"

-- Муҳтарама опа, сиз-
нингча бефарзандликнинг асо-
сий сабаблари нимада? Узоқ
йиллик иш тажрибангиз да-
вомида бу ҳақда қай хулоса-
га келдингиз?

-- Аёлни бепуштликка
олиб келувчи бош сабаб,
унинг танасида жиддий ша-
моллаш асорати борлигидир.
Кечагина тўйи бўлиб ўтган
келинчак жисмидаги
оғриқлардан шикоят қилиб
келади. Шифокор уни син-
чиклаб кўриб, жинсий орган-
ларда шамоллаш борлигини
айтади. Келинчак "Қачон
шамолладим экан?" дея ҳай-
рон бўлиши табиий.
Ваҳоланки, у қизлик пайтла-
ридаёқ шамоллашга чалинган
ва бунинг сезмасдан юраверган.
Ахир кўпчилик қизларимиз
балоғат ёшига доғур ўз
соғликларига эътибор бериш-
майди. Совуқ кунларда
пайпоқсиз кўчага чиққан ёки
захкаш жойда дугонаси бил-
лан соатлаб суҳбатлашиб
ўтирган бўлиши мумкин.
Шундай арзимас сабаблар
ҳам қизларнинг табиятан
жуذا нозик бўлган танасида
шамоллаш асоратини қолдириши мумкин. Ҳар
бир она қизининг ҳатти-ҳаракатини доимо ку-
затиб бориши, қиз болани ўз соғлигини асраш-
га ўргатиши зарур.

Никоҳ қуриш, фарзанд кўришдек мураккаб
физиологик жараёнлар билан боғлиқ бўлганлиги
сабабли жуذا эрта турмуш қуриш ҳам кўпинча
пуштсизликка олиб келади. Илмий текшириш-
лар шуни кўрсатадики, қиз ва йигитлар деярли
20 ёшдан кейин анатомик ва физиологик
жиҳатдан бутунлай камолга етадилар. Шунинг
учун ҳам қизлар 20-22 ёшда, йигитлар 23-25
ёшда турмуш қуришлари мақсадга мувофиқдир.
Келин-куёв орасидаги ёшнинг фарқи 3-6 йил
бўлгани маъқул.

-- Қадимда момоларимиз фарзанд кўрмаётган
аёлни ўта табиий усуллар билан даволашган. Ма-
салан, арпа сомонининг бугини ванна сифатида

қабул қилса, шамоллаш ўрни тузалармиш. Сумалак
пишган ўчоқ ё қизиган тандир тафтига ўзини тоб-
лаган аёл бутун шамоллаш азобларидан фориғ
бўларкан. Анор пўстининг қайнатмасию ёввойи ял-
низ дамламасини ишлатган ёки ўрик дарахтининг
ўтинида ўзини икки-уч марта буглаган аёлларнинг
фарзанд кўрганини эшитганман. Ҳозирги пайтда ҳам
шундай муолажалар қўл келармикан аёлларимизга?

-- Албатта. Қишлоқларда шу хил табиий усул-
лар билан батамом соғлигини тиклаб олган аёллар
бор. Лекин, ҳозирги ёшларимиз табиий муолажа-
ларнинг ҳам ўз шартлари, қоидалари, меъёри бор-
лигини билишмайди. Яъни, муолажадан сўнг та-
нани ташқи таъсирлардан жуذا эҳтиётлаш, ўзини
ортиқча уринтирмаслик, бир-икки ҳафта сувда
ювинмаслик талаб этилади. Акс ҳолда аёл баттар
қайта шамоллаб қолиши ҳам мумкин! Яна битта
нарсани айтмай. Танада учрайдиган ҳар бир хаста-
лик, умуман, аёлнинг аҳвол-руҳияти, кайфияти ҳам
фарзандсизликка сабаб бўлиши мумкин. Келин-
чак бир-икки йил ўтиб фарзандли бўлавермагач,
атрофидагилар маслаҳати билан ўзича даволана
бошлайди. Муолажаси самарасиз ўтса, тушкунликка
тушади. Бунда аёл ўзини ҳеч нарсага қодир эмас-
дек сеза бошлайди. Мана шу тушкунлик ҳолати

-- Асал ойи ҳақидаги гапларингизда жон бор.
Келин-куёвлар дастлабки бир-икки йилда яхши
кайфиятда, табиат кучоғида кўпроқ бўлишлари ва
сервитамин таомлар истеъмол этишлари зарур.
Жинсий органларнинг фарзанд кўришга тайёрла-
ниши шу нарсалар билан боғлиқ-да. Бутунги кунда
бефарзандликни келтириб чиқараётган яна бир са-
баб экологиянинг бузилишидир. Биз нафас олаёт-
ган ҳаво, ҳатто егулик-ичгулигимиз ҳам ана шу
"бузилиш"га алоқадор. Баъзи шифокорлар ёшлар
ўртасида камқонлик хасталигининг кўпайиши улар-
нинг ялчителиб овқат емаслигида деб айтишмоқда.
Ота-оналар балоғат ёшидаги ўғил-қизларининг етар-
лича дам олиши ва овқатланиши билан ҳам қизиқиб
туришлари керак.

Ҳар бир қурилаётган оила бахтли бўлиши учун
аввало никоҳланувчилар соғлом бўлиши зарур.
Турмуш қурадиган ёшлар олдиндан тиббий
кўрикдан ўтказилса яхши натижа беради. Шунинг-
дек, соғлом турмушни издан чиқарадиган ва ир-
сий касалликларга сабабчи бўладиган салбий урф-
одатлардан бири яқин қариндошлар ўртасидаги
никоҳдир. Биз шифокорларга маълумки, асосан бе-
фарзандлик, фарзанд бўлганда ҳам унинг туғма
нуқсонлар билан дунёга келиши яқин қариндош-
лар ўртасидаги никоҳда куза-
тилади.

-- Бефарзандликда
кўпинча аёлни айблашади.
Лекин, бу нарсага баъзан
эркаклардаги хасталиклар ҳам
сабаб бўлади-ку! Шу ҳақдаги
фикрингиз...

-- Мутахассис олимлар-
нинг аниқлашича, бефарзанд
оилаларнинг 40 фоизиди асо-
сан эркаклар хасталиклари
кузатиларкан. Бундай ҳолни
бартараф этиш мақсадида,
институтимизда анча йиллар-
дан буён "Оила ва никоҳ"
маслаҳатхонаси фаол
ишламоқда. Жуда кўп эр-хо-
тинлар бу ерга келишиб, таж-
рибали шифокорлар кўри-
гидан ўтишади. Энг муҳими,
улар барча маслаҳату тавсия-
ларга амал қилишиб, сабр-
чидам билан даволанишиб,
сўнг ўз мақсадларига эриша-
ётганлари маълум. Бу учун
келин-куёвлар яшаётган жой-
ларидаги тиббиётхонадан
касалик варақаси ва турли
тиббий кўрик натижаларини
ўзлари билан бирга олиб ке-
лишлари лозим. Бизда ҳам 3-
4 хил тиббий кўрикдан ўти-

шади. Сўнг ҳамма кўрик натижалари жамлангач,
яхлит хулоса чиқарилади. Қандай даво чораларини
қўллашни, албатта шифокор белгилайди.

Дардманд аёл она бўлишига жуذا қийинлик би-
лан эришади, эришган чоғда ҳам ундан соғлом фар-
занд туғилиши мушкул. Аёлнинг яқинлари, эри ва
қариндош-уруғлари унга шавқат кўзи билан қара-
ши, зарур бўлганда меҳру-мурувватини дариг тут-
масликларни керак. Чунки, фарзандсиз аёлнинг
кўнгли шундоқ ҳам ярим, ўксик бўлади. Биз ҳар
биримиз ноўрин ҳатти-ҳаракатимиз ё қалтис
сўзимиз билан уларнинг кўнглиларини янада
оғритиб қўйишдан эҳтиёт бўлмоғимиз лозим. Ке-
лажак авлоднинг соғломлиги учун ҳам аёлни ас-
райлик. Зеро, кўнглимизда яхши ниятлар бисёр
экан, Аллоҳнинг ўзи мадакдор бўлғай!

Суҳбатни Г. ЖАМИЛОВА
ёзиб олди

унинг саломатлиги ёмонлашувига кучли таъсир
кўрсатади. У соғайиш ўрнига яна касаллик ортти-
ради. Мен ҳар бир аёлнинг турмуш ўртоғига хушёр
бўлишларини, рафиқасининг беҳад сирли қалби-
ни авайлаб, уни қадрлашини маслаҳат берган
бўлардим.

-- Қадимги юнонларда никоҳдан ўтиб оила қур-
ган ёшлар ихтиёрига бир эчки ва асалариларни
топшириб, сўнг тоққа кўчириб юбориларкан. Бир
ой давомида келин-куёв эчки сутини билан асални
истеъмол қилиб, табиат кучоғида яшар экан. Бун-
дан кўзда тутилган мақсад -- улардан соғлом фар-
занд туғилишини таъминлаш бўлган. Эшитишимча,
кўҳна Шарқда ҳам келин-куёвлар то ўзларини тик-
лагуниларча доимий назорат остида сақланган.
Ҳозирги пайтда ёшлар соғлигини асрашни катталар
томонидан назорат қилиб бориш бироз сусаймаган-
микин?

Бола қоринда тамом ўсиб
етилуви, кўпроқ 280 кунда
тутаб, дунёга келади. Бо-
лалар олти қадоққа яқин
оғирликда бўлиб туғилурлар.
Туғилгандан сўнг оғирлиги
бироз камайса-да, сутга
одатлана бошлагач, бу
оғирлик орта бошлар. Бир
бола бир ёшга тўлганда 25
қадоқ келса, овқатидан фой-
даланган саналур. Боланинг
киндиғи 4 ёки 8 кунда ту-
шади. Киндиғини топа ип
ёки ипак билан бойламак ва
чиритмай-иритмайдирган
нарсга қўймоқ лозимдир.
Киндикка чирита турган
нарсга солинса, жигарга зар-
рар келтирадир.

Юкли хотунлар

тўртинчи ёки бешинчи ойларида ҳамда бола туғилгандан беш
кун аввал бир уста табибга ёки
шаҳодатномали доя врачга
кўриниши керак. Чунки бола
туғган вақтга зарур
қилгулик бирор
нарсга бўлса, бунинг
олдиндан даволаб
тузатмак лозимдир.
Кўпроқ болалар-
нинг "саръ"
(тутқаноқ) болалар
касалиғи деб атал-
ган ва қонда ортиқча оқсил
моддалар бор бўлувлари олдин-
дан керакли тадбирлар
кўрмаганликдан ва туққан хо-
тунларни эҳтиёт қилмасликдан
бўлади. Бола туғган хотунлар-
нинг беҳуш бўлиши каби хас-

таликларга йўлиқиши, шунинг-
дек тадбирсизликдан бўлади.
Баъзи хаёлпарастларнинг ўйла-
ганидек жин, шайтон иши
эмасдир. Туган хотунни ёлғиз

та 30 даражали иссиқ сув ила
ваннада чўмилтирилса, тани-
нинг қувватини ортдирур
учун пок ила танларини
ишқаб ювилса, жуذا фойда-
лидир. Лекин бу
вақтда болани
совқоттирмаслик
шарттир. Кучи, қув-
вати ўрнида бўлган,
сил, захм ва шу-
нингдек, юқумли ка-
салликлардан сало-
мат бўлган ҳар бир
онанинг ёлғиз бир-
гина эмчаги ишга яроқли
бўлса-да, боласини ўзи эмиз-
мак лозимдир.

Маълум сабабларга кўра,
болани сутсиз қолдирмаслик
учун эмизикли шишалар ила
эмизмак енгилу хатарсиздир.

Шундай қилганда яхши
сутни бироз қайнатиб, ав-
валги ойларида ярми сут,
ярми сув қўшиб, бироз
шакар солиб 37 даража
иссиқликда бериш лозим.
Бир болага бошлаб сут-
када икки қадоқ чамасида
сут етса, бола улғайган
сайин кўпайтира бормоқ
лозимдир.

Эмизиклик ўзининг ва
шишанинг ҳар вақт жуذا
тоза бўлуви, сутнинг ачи-
маган бўлуви ғоятда лозим-
дир. Шундай бўлмаганда
болада ич оғриғи, меъда
бузилиши ва бошқа касал-
ликлар чиқа бошлар.

Фахрул Банот
СИҒБАТУЛЛОХ қизи

ҲАМЛИНИНГ ТАБИИЙ ВАҚТИ

қолдирмасликнинг сабаби ҳам
тандаги оғриқлар ёки қон ке-
тув сабабли беҳуш бўлиб қол-
гудай бўлса, тезроқ ёрдам қил-
мак учундир.

Янги туғилган бола ё ҳар
куни ёки икки кунда бир мар-

АКРАБ
(Чаён) бур-
жли **ЭР-
КАК**лар
ҳеч бир
аёлнинг
сеҳру-жо-
дуларига
учмайди.

Унинг учун энг қадрли туйғу ўзини эркак киши деб ҳис этишдир. Мағлуб бўлган аёл билан доимо яхши муносабатда бўлади. У жинсий муомалага спортнинг бир тури сифатида қарайди. Бундай буржли **АЁЛ**нинг эҳтирослари чексиз. Ўзига ёқувчи эркакларни учратса бас, ўзини идора қилолмай қолади. Жинсий муносабатлар пайтида жонбадорлиги билан машуқини ўзига маф-

ДАЛВ (Қовға) **ЭРКАК**лари қайноқ эҳтиросли аёлларга сираям мос келмайди. Чунки, у аёллардан ҳам кўра кўпроқ ўз ҳузур-ҳаловатини, тинчлигини ўйлайди. Муҳими, бундай эркаклар оиласига хиёнат қилишни ҳаёлларига келтиришмайди. Шундай белги остидаги **АЁЛ**лар севгини ҳам худди рўзгорлари каби меъёрга тутишади. Гарчи унинг истак-ҳоҳишлари, нозу-финоқлари рашк уйғотсада, турмуш ўртоғи хотиржам бўлаверсин. Далв аёллари ёстиқдошларига бир умр содиқ қолишади.

“Мен ҳижронни ёмон кўраман!”, дейишади

ХУТ (Балиқ)

СЕВГИ — ЮЛДУЗЛАР ҲУКМРОНЛИГИДА

тун этади.

ҚАВС (Ёй) **ЭРКАК**лари бирор аёлга доимий боғлана олмайди. Лекин эҳтироси сустроқ аёл билан тезда тил топишади. Бу бурж остида туғилган **АЁЛ** эса очик чехрали, ақлли. Аммо бу жинсий муомала чоғида ҳам шундай сифатларга эга, дегани эмас. Қавс аёлларига қайноқ ҳирс бегона.

ЖАДЬИЙ (Тог эчкиси)да туғилган **ЭРКАК**лар аёллар бобида доимо омадли. Эҳтирос улар учун энг ноёб туйғу. Жинсий суҳбатни айниқса хуш кўради. Шахсий мустақилликка интилганлари учун оила қуришни унчалик исташмайди. Бордию уйлансалар ҳам бора-бора ўз умр йўлдоши устидан ҳукмронлик ўрнатишади. **Жадъий** **АЁЛ**лари кишининг ташқи кўринишига алоҳида эътибор беради. Улар севгига ўч, лекин учратган кишиси кўп ўтмай кўнглига тегади. Бундай аёллар кўнглида кечадиган “ўзгача ҳаёт” орзусида яшайдилар.

белгиси остида туғилган **ЭРКАК**лар. Улар аёлга ҳузур-ҳаловат бахш этишда тенги йўқ. Ички дунёсида эса айни шу жиҳатдан қарама-қаршиликлар мавжуд. Бундай буржли **АЁЛ**ларда эса жинсий муносабатларга интилиш кам. Улар севимли эркакни учратиш умиди билан яшашади. Турмушларида (гарчи бу ўзларига боғлиқ бўлмасада) хиёнат юз бериши мумкин.

(Охири. Аввали ўтган сонларда)

Севадими -- севмайдими? Ошиқ-машуқларнинг бу саволига венгер мутахассисларининг қуйидаги синови жавоб берса ажабмас. Ҳар туркумнинг ўзингизга мос бандини танланг. Унда кўрсатилган баллни ёзиб олиб, охирида ҳаммасини жамланг.

ОШИҚЛАР УЧУН ТЕСТ

1. Доимий изҳори дил: а) “мен сизни севаман” -- 6 балл, б) “сиз билан бениҳоя бахтлиман” -- 3 балл, в) “армоним сиз-сиз” -- 9 балл.

2. Бир умрга биргамиз деб қўп гапирадими? а) ҳа -- 5 балл, б) йўқ -- 10 балл.

3. Кайфияти бузилганда: а) энг яхши дўстлари олдига кетади -- 3 балл, б) менга ҳасрат қилади -- 6 балл, в) ёлғиз қайғуради -- 9 балл.

4. Бемаъни иш қилсам: а) оқлайди -- 6 балл, б) юпатади -- 9 балл, в) “ҳечқиси йўқ...” -- дейди -- 3 балл.

5. Нима бўлади деб қизиқиши чинми: а) ҳа -- 10 балл, в) йўқ -- 3 балл.

6. Ишхонасига кўнгиноқ қилсам жавоби: а) “ҳозир гаплаша олмайман, кейин кўнгиноқ қиламан” -- 9 балл,

б) Ишини ташлаб тинглайди -- 3 балл, в) “учрашганда гаплашамиз” -- 6 балл.

7. Энг қўп гапирган гапи: а) иш, эркаклар ҳақида -- 3 балл, б) ўзи ҳақида -- 6 балл, в) келажакимиз ҳақида -- 9 балл.

8. Иқир-чиқирларда ёрдам беради: а) ҳа -- 10 балл, б) йўқ -- 3 балл.

9. Мен ҳақимда гапирганда: а) мени мақташни яхши кўради -- 6 балл, б) мени муҳокама қилишни ўзига эп кўрмайди -- 9 балл, в) кайфиятига қараб -- 3 балл.

10. Учрашув бир кунга кечиктирилса: а) режаларини дарров ўзгартиради -- 9 балл, б) ҳафсаласи пир бўлганини яширмайди -- 6 балл, в) то мени виждон азобида солмагунча гингшийверади -- 3 балл.

11. Қутилмаган қилиқлари борми: а) ҳа -- 10 балл, б) йўқ -- 4 балл.

12. Агар ҳалокат юз берса: а) мендан кечса керак -- 6 балл, б) ҳамиша ёнимда қолади -- 9 балл, в) қийин бўлишини юзимга айтади -- 3 балл.

13. Ўзингиз савол топинг ва ўзингиз жавоб беринг: а) ҳа -- 10 балл, б) йўқ -- 3 балл.

14. Менинг унга ёқадиган томоним: а) уни севишим -- 6 балл, б) билмайман -- 9 балл, в) биламану айтмайман -- 3 балл.

15. Танқид қиладими: а) йўқ, ранжитгиси келмайди -- 9 балл, б) фақат кайфияти бузуқ пайтлари -- 6 балл, в) ҳа, лекин мен парво қилмайман -- 3 балл.

16. Уни илгари ҳозиргидай билганингизда, барибир севармидингиз: а) ҳа -- 10 балл, б) ҳеч қачон -- 3 балл.

Жавобингизни текширинг:

56-59 балл, муносабатларингизда муносабат кам. Муҳаббатини ифода этишга тортинади. Унга ёрдам беринг. 90-131 балл. Муносабатларингиз самимий, бир-бирингизга меҳрингиз юқори. Бахтиёрсиз.

132-177 балл. Бунақаси фақат кинода бўлади.

Иzzат АХМЕДОВ тайёрлади.

ЭРКАКЧА БУСА

Яқинда “Ўзбекистон адабиёти ва санъати” газетасида самарқандлик шоир Ўткир қаламига мансуб “Ўпоғичлар асри” шеърини ўқиб, юрагим қандайдир жунбўшга келди. Кўплан бери кўнглимга тугиб юрган баъзи бир мулоҳазаларимни муштарийлар билан ўртоқлашишга жазм қилдим.

Касбим тақозоси билан тез-тез пойтахтга бориб тураман. Тошкентга борганимда “Алишер Навоий” номидаги опера ва балет театри ёнидаги истироҳат боғидан кесиб ўтишимга тўғри келади. Ҳар гал боғдан ўтаётганимда салқин дарахтлар тагидаги ўриндиқларда ёш йигит-қизлар беҳаёларча, ўтган-кетганлардан уялмай-нетмай ўпишиб ўтиришади. Ачинарлиси, уларнинг аксарият қисми ўзбек йигит-қизларидир. Баъзан, ўйлаб қоламан, мусулмончилигимизга ўта бегона бўлган бу бачканаликлар бизнинг миллатдошларимизга қандоқ юқиб қолди экан? Менимча бунинг асосий сабаби юртимизга селдек оқиб кириб келаятган хорижий беҳаё ва яланғоч кинофильмлардир!

Бу каби манзаралар аста-секинлик билан

бўлсада қишлоқларимизга ҳам кириб келмоқда. Қишлоқ кўчалари-да ҳам кўплаб йигит-қизларимиз куппа-кундуз кунлари бемаълал кучоқлашиб юришни ўзларига одат қилмоқдалар.

Эсимда, бундан бир неча йиллар аввал қишлоқларимизда ҳатто кундуз кунлари бирга етаклашиб юришга ҳам уялишарди. Севишган йигит-қизлар қишлоқда гап бўлиб кетишдан чўчиб, оқшом чўккачгина пинҳона учрашувга чиқишарди. Ўшанда ҳам кўрқиб-писиб овлоқда, дарё ва анҳор бўйларида учрашишарди. Ўша замон йигит-қизларининг пинҳона учрашувларидан фақатгина осмонда чарақлаб турган ойу-юлдузлар ва шовуллаган дарё сувларигина воқиф бўларди.

Бугунги кунда ҳали ўн гулидан бир гули очилмаган ёш йигит қизларимиз ўпишишлар орқали ўз умрларига завол бўлмоқдалар. Чунки ушбу “хунар”нинг ҳам ўзига яраша зиён заҳмати бор. Айрим ёшларимиз тишини ювиш у ёқда турсин баъзан оғзини чайишни ҳам ўзларига эп билишмай “ялашишади”. Бу эса лаб ва тил орқали вирус ўтиб, турли юқумли касалликлар келтириб чиқаради.

Охири вақтларда ўпишувчиларнинг яна бир тоифаси пайдо бўлди. Бу тоифага мансуб кишиларнинг бир-бирлари билан оғиз-бурун ўпишишларини сизлар ҳам кўрган бўлишингиз керак. Булар эркаклар! Эркак билан эркак ўпишса ғалати бўларкан, кишининг гаши келаркан.

Бу бемаъни одат юртимизга қаёқдан кириб келмоқда ўзи? Ахир биз учун эркак билан эркакнинг ўпишиши мутлоқ бегона эдику? Халқимизнинг қўл бериб ёки қучоқ ёзиб кўришиш сингари яхши одатлари четда қолиб эркаклар ҳам ўпишиб кўришишга ўтиб олиши миллатдошларимиз учун ўта хавфли касалликдир. Бу касаллиқнинг илдиз отиб кетишига мутлақо йўл қўйиб бўлмайди.

Латифжон МАНСУРОВ

Дўстимиз Лазизбек
ва Комилахон!

Сизларни никоҳ тўйингиз муносабати билан самимий табриклаймиз. Иккинчизга Яратгандан узоқ умр, бахт-саодат ва кўша-қўша фарзандлар тилаймиз! Тинч-тотувлик ҳамisha оилангизнинг ҳамроҳи бўлишини тилаб, Дўстларингиз.

Қадрли Одилжон
ва Ферузахон!

Никоҳ айёмингиз билан сизларни чин дилдан қутлаб, узоқ умр, соғлиқ-саломатлик тилаймиз, хонадонингиздан қут-барака аримасин, деб опангиз

Малоҳат.

БИЛТАҲИТЎЗ ЎЗУҲИТЎЗТА

Яхши хулқнинг ўн хил белгиси бордир. Буларнинг биринчиси бўлар бўлмаста одамлар билан жанжаллашмаслик. Иккинчиси инсофлилик. Учинчиси бировнинг айбини қидирмаслик. Тўртинчиси бирор кишидан нолойиқ иш содир бўлса уни яхшилиқ йўлига солиб юбориб, айбдор ўз айбини бўйнига олса уни кечириб. Олтинчиси муҳтожларнинг ҳолатини чиқариш. Еттин-

чиси бошқаларга ёрдам қўлини чўзиш. Саккизинчиси ўз нафсини тия билишлик. Тўққизинчиси бошқаларга очик чехра билан муомала қилишлик. Учинчиси доим яхши сўзлаш.

“Ахлоқи Муҳсинин”дан.

“ЧИМИЛДИК”
“ТУРКИСТОН”
ГАЗЕТАСИНING
ОЙЛИК ИЛОВАСИ

ИЛОВА ИЛОД
ҚОЛЛАРИ:
ЛАЙЛО, НАЗОКАТ,
БЕКТЕМИР,
ШЕРЗОД,
САҲИРАМОВНА,
МАЛОҲАТ
ТОШОВА

ДУШАНБА, 6

УзТВ-1

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!».
8.00 — 8.40 «Тахлилнома».

8.40 «Ўзлик». Бадий-публицистик курсатув.
9.10 «Ўзбектефилм» намойиш этади: «Уйингиздан бахт аримасин». Премьера.
9.30 «Жаҳон спорт».
9.40 «Езувчилар — болаларга». Э. Раимов.
10.00, 12.00, 14.00, 18.00 — Янгилар.
10.05 Кино янгилари.
10.20 «Подшо Пётр арабни уйлантирган ҳақида ривоят». Бадий фильм.
12.05 «Шаҳар — бедарвоза эмас...».
12.25 «Эртақлар — яхшиликка етаклар».
13.05 Ўзбекистон телерадиоканиси макомчилар ансамблининг концерти.
13.35 — 14.00 «Оламга саёҳат». Кинокурсатув.

17.55 Курсатувлар тартиби.
18.10 «От». Мультфильм.
18.20 «Ўзбекистон қаҳрамонлари». Холхужа Умаров.
18.40 «Олам ва одам».
19.05 «Сихат-саломатлик».
19.25, 19.50, 20.25, 20.55, 22.00 — Ўзлонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.55 Биржа ва банк хабарлари.
20.10 Оқшом эртақлари.
20.30 «Ахборот».
21.00 «Иқтисод алифбоси».
21.30 Равшан Комилов куйлайди.
22.05 «Конун ва биз».
22.40 М. Бобоев. «Кўнгил кўчалари». Видеофильм. 20-куй.
23.20 «Ахборот».
23.45 — 23.50 Ватан тимсоллари.

УзТВ-2

18.00 Курсатувлар дастури.
18.05 «Даракчи» (рус тилида).
18.15 «Ерилош». Мультфильм.
18.35 «Жаҳон урушларининг махфий архивларидан». Телесериал.
19.00 «Химоя».
19.25, 19.50, 20.25, 20.55 — Ўзлонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.55 «Туризм ҳақида».
20.20 «Муслик ҳақлар».
20.30 «Ахборот».
21.00 «Олтин мерос».
21.20 Экранда — премьера. «Таггер». Телесериал (Шотландия).
22.10 15 дақиқа спорт ҳақида.
22.25 «Даракчи» (рус тилида).
22.35 «Муслик ҳақлар».
22.40 «Юрган дарё».
23.00 Охонлар ва эълонлар.
23.05 Кинонигоҳ. «Тўққиз ой».

00.35 Тунингиз хайрли бўлсин!
УзТВ-3

17.15 Янгилар.
17.20—20.40 Россия жамоат телевидениеси курсатувлари

20.40 «Кулчилик санъати». Телефильм.
21.00—21.35 РДТ «Вести».

21.35 Ўзлонлар.
21.40 «М. М. шоу».
22.00 «Гуноҳи қабир». Бадий фильм.
23.40—24.00 «Ахборот» (рус тилида).

УзТВ-4

17.10—18.45 ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ КУРСАТУВЛАРИ
18.45 Курсатувлар тартиби.
18.50 «Мультмоша».
19.05 «Чинор» видеоканали: «Рангинкам».
19.45 «Жаҳон».
20.05, 21.35 — Ўзлонлар.
20.10 «Морена Клара». Телесериал.
20.55 «Хайт карвони».
21.15 «Намастэ».
21.40 Кинематограф. «Тўй айбдор». Бадий фильм.
23.00 Спорт-тайм.
23.30—23.40 «Хайрли тун!».

СЕШАНБА, 7

УзТВ-1

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!».
8.00 — 8.25 «Ахборот».

8.25 Республика газеталарининг шарҳи.
8.40 «Кўшиқ билан бошланар тонгим». Муслик дастур.
9.10 Биржа ва банк хабарлари.
9.25 «Ўзбектефилм» намойиш этади. «Музробот ва музроботликлар». Премьера.
9.40 «Ракс, ракс, ракс...».
10.00, 12.00, 14.00, 18.00 — Янгилар.
10.05 «Инсон ва замин». Тележурнал.
10.30 Абитурientлар, сизлар учун! Адабий.
11.00 Болалар учун. «Мактублар-кабутарлар».
11.30 Абитурientлар, сизлар учун! Математика.

12.05 «Олам ва одам».
12.25 — 14.00 Кундузги сеанс. «Ой-44». Бадий фильм.

17.55 Курсатувлар тартиби.
18.10 «Бизнинг азиз боболар».
18.30 «Ешлик» студияси. «Дардингизни олай...».
18.45 «Чорраха».
19.00 «Оиламиз оҳанглари».
19.25, 19.50, 20.25, 20.55, 21.25 — Ўзлонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.55 «Калкон».
20.10 Оқшом эртақлари.
20.30 «Ахборот».
21.00 Ташрифдан сўнг. «Норин истикболи».
21.30 «Акс-садо».
22.00 «Келин-куёв». Телешоу.
22.50 «Ахборот».
23.15 Санъат усталарининг концерти.
23.50 Футбол. XVI Жаҳон чемпионати. Ярим финал.
01.40 — 01.45 Ватан тимсоллари.

УзТВ-2

18.00 Курсатувлар дастури.
18.05 «Даракчи».
18.15 «Ерилош». Мультфильм.

18.25 Ёввойи ҳайвонот олами.
19.10 «Тошкентнома».
19.25, 19.50, 20.25, 20.55 — Ўзлонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.55 «Очун».
20.15 «Исмар тарихи».
20.30 «Ахборот».
21.00 «Таггер». Телесериал.
21.50 «Даракчи».
22.00 Спорт қитъаси.
22.25 «Кундалик».
22.35 Кинонигоҳ. «Толиққан отларни отиб ташлайдилар, тўғри эмасми?!» 1-қисм.
23.45 Охонлар ва эълонлар.

23.50 Футбол. XVI Жаҳон чемпионати. Ярим финал. Курсатув тугагач — Тунингиз хайрли бўлсин!

УзТВ-3

17.15 Янгилар.

6.30—8.00 Россия жамоат телевидениеси курсатувлари

20.40 Ўзлонлар.
20.45 «Мутахассис».

21.00—21.35 РДТ «Вести».

21.35 «Пойтахт». Публицистик курсатув.
22.05 Шарқ киноси: «Тижоратнинг фожияли оқибати». Бадий фильм.
23.35—23.55 «Ахборот» (рус тилида).

УзТВ-4

17.10—18.45 ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ КУРСАТУВЛАРИ
18.45 Курсатувлар тартиби.
18.50 «Мультмоша».
19.05 «Уйингоҳ».
19.15 Муслик дақиқалар.
19.20 «Гасвир-98».
19.40 «Солиқ ҳақида сабоқлар».
19.55, 21.55 — Ўзлонлар.
20.00 «Мухаббат тарихи». Телесериал.
20.45 «Ойик дарс».
21.05 «Моҳир».
21.25 Телефакт.
21.35 Хит-коллекция.
22.00 «Кувнок кино».
23.20—23.30 «Хайрли тун!».

ЧОРШАНБА, 8

УзТВ-1

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!».
8.00 — 8.25 «Ахборот».

8.25 «Ўзгани ёр этма ҳеч». Муслик дастур.
8.45 «Боқира туйғулар».
9.05 «Мунавварқори». «Ўзқинохроника» премьераси.
9.20 «Озод ва обод юрт».
9.35 «Хайр, боғчаҳон!».
10.00, 12.00, 14.00, 18.00 — Янгилар.
10.05 «Остонаси тиллодан». Адабий курсатув.
10.30 Абитурientлар, сизлар учун! Биология.
11.00 «Алифбо сабоқлари».
11.30 Абитурientлар, сизлар учун! Ўзбекистон тарихи.

12.05 Ўзбек куйларидан концерт.
12.30 «Акс-садо».
13.00 «Жонсарак». Мультфильм.
13.10 «Келин-куёв». Телешоу.
14.10 «Маърифат» маскани.

17.55 Курсатувлар тартиби.
18.10 Болалар учун. «Кўзгу». Тележурнал.
18.30 «Инновация: Замон ва жараён».
18.45 Бир жуфт қўшиқ.
18.55 «Соҳа-ХИ аср маҳсулот».
19.05 «Хуқуқий жамият сари».
19.25, 19.50, 20.25, 20.55 — Ўзлонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.55 «Таълим-тарбия миллий дастури амалда».
20.10 «Оқшом эртақлари».
20.30 «Ахборот».
21.00 «Иқтисодий чорраҳаларида».
21.20 «Ешлар» телеканали.
1. «Дунё кўриб, дунёлар ярат».
2. «Санъат дўстлиққа чорлайди». Юлдуз Усмонова — Голландияда.

22.15 Футбол. XVI Жаҳон чемпионати. Ярим финал.
23.50 «Ахборот».
00.15 М. Бобоев. «Кўнгил кўчалари». Видеофильм. 21-куй.
00.55 — 01.00 Ватан тимсоллари.

УзТВ-2

18.00 Курсатувлар дастури.
18.05 «Даракчи».
18.15 «Жаҳон халқлари эртақлари».
18.35 «Жосулар». Хужжатли сериал.
19.05 «Дойче Велле» тақдим этади...
19.25, 19.50, 20.25, 20.55 — Ўзлонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.55 «Хонадон».
20.15 «Кулгига нима етсин».
20.30 «Ахборот».
21.00 «Худуд».
21.30 «Таггер». Телесериал.
22.20 «Кўзгу».
22.40 «Даракчи».
22.50 Кинонигоҳ. «Толиққан отларни отиб ташлайдилар, тўғри эмасми?!» 2-қисм.
23.45 Охонлар ва эълонлар.

23.50 Футбол. XVI Жаҳон чемпионати. Ярим финал. Курсатув тугагач — Тунингиз хайрли бўлсин!

УзТВ-3

16.35 Янгилар.

16.40 Болалар учун. «Эртақнома чоршанба». Кинокурсатув.

УзТВ-4

6.30—8.00 Россия жамоат телевидениеси курсатувлари

20.40 «Шоҳсура сари йўл». Спорт дастури.
21.00—21.35 РДТ «Вести».

21.35 Ўзлонлар.
21.40 «Нишондаги полициячи». Бадий фильм.
23.20—23.40 «Ахборот» (рус тилида).

УзТВ-5

17.10—18.45 ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ КУРСАТУВЛАРИ
18.45 Курсатувлар тартиби.
18.50 «Мультмоша».
19.05 Футбол. XVI Жаҳон чемпионати. Ярим финал.
20.35 «Спорт-лотто».
20.45 «Дунё ва болалар».

21.05, 23.10 — Ўзлонлар.
21.10 «Морена Клара». Телесериал.
21.55 «Хуқуқ ва бурч».
22.15 «Мезон».
22.30 «Автосалтанат».
22.40 «Дурдаршан».
23.10 Олтин ҳазина. А. Навоий «Искандар» спектакли. 2-қисм.
00.15—00.25 «Хайрли тун!».

ПАЙШАНБА, 9

УзТВ-1

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!».
8.00 — 8.25 «Ахборот».

8.25 Республика газеталарининг шарҳи.
8.40 «Оналарга тутманг осон...». Муслик дастур.
9.00 «Иқтисодий чорраҳаларида».
9.20 «Ешлик» студияси. «Сени Ватан кулади».
9.40 «Ушлаган ораулар».
10.00, 12.00, 14.00, 18.00 — Янгилар.
10.05 «Жавоҳирлар бўстони». Адабий курсатув.
10.30 Абитурientлар, сизлар учун! Она тили.
11.00 Янги алифбони ўрганимиз.
11.30 Абитурientлар, сизлар учун! Физика.

12.05 Болалар учун. «Кувноклар даврасида».
12.25 «Хирмон тўлиб, тўкилди дон».
12.45 «Девкомат ва булут». Мультфильм.
12.55 Кундузги сеанс. «Тошда ҳам даракх усади». Бадий фильм. 1-серия.
14.10 — 14.30 «Сила ва жамият».

17.55 Курсатувлар тартиби.
18.10 Болалар учун. «Табиат алифбоси».
18.25 «Ажаб саодат эрур». Бадий-публицистик курсатув.
18.50 «Харита». Халқаро шарҳ.
19.05 «Хидоят сари».
19.25, 20.25, 20.55, 21.45 — Ўзлонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 «Оқшом эртақлари».
20.10 «Ахборот».
20.30 «Ахборот».
20.40 «Қалб минбари».
21.20 «Ер келади, кўзлари ҳумор келди». Муслик дастур.
21.50 «Тафсилот».
22.15 «Сомон йўли».
23.15 «Ахборот».
23.40 — 23.45 Ватан тимсоллари.

УзТВ-2

18.00 Курсатувлар дастури.
18.05 «Даракчи» (рус тилида).
18.15 «Эркатой». Болалар учун дастур.
18.40 «2000 йилдан сўнг». Телесериал.
19.00 «Жаҳи давра».
19.25, 19.50, 20.25, 20.55 — Ўзлонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.55 «Бир жуфт қўшиқ».
20.05 «Табоабат оламида».
20.30 «Ахборот».
20.40 «Одобнома».
21.00 Мумтоз наволар.
21.30 «Сир».
21.50 «Даракчи» (рус тилида).
22.00 «Мутойиба».
22.20 Охонлар ва эълонлар.
22.40 Оилавий экран.
00.10 Тунингиз хайрли бўлсин!

УзТВ-3

17.15 Янгилар.

6.30 — 8.00 Россия жамоат телевидениеси курсатувлари

20.40 «Долзарб репортаж».

21.00—21.35 РДТ «Вести».

21.35 Ўзлонлар.

21.40 «Ишонч телефони».
21.50 Оскар совриндорлари: «Шамолларда қолган ҳисларим». (1940 йил) Бадий фильм. 1-серия.
23.40—24.00 «Ахборот» (рус тилида).

УзТВ-4

17.10—18.45 ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ КУРСАТУВЛАРИ
18.45 Курсатувлар тартиби.
18.50 «Мультмоша».
19.05 «02» тулкинида.
19.20 «Минг бир маслаҳат».
19.30 «Жаҳон музейлари». «Вангок».
19.45, 21.25 — Ўзлонлар.
19.50 «Мухаббат тарихи». Телесериал.
20.35 «Хаммаси мода ҳақида».
20.55 «Каталог».
21.05 Муслик Олимп.
21.30 Киносалон.
23.30—23.40 «Хайрли тун!».

ЖУМА, 10

УзТВ-1

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!».
8.00 — 8.25 «Ахборот».

8.25 Лирик тароналар.
8.45 «Юзма-юз».
9.05 «Ха, ха, ха...» Ҳазил, ҳажвия, хангома.
9.30 «Харита». Халқаро шарҳ.
9.45 «Олимпиадачилар орамизда». Спорт дастури.
10.00, 12.00, 14.00, 18.00 — Янгилар.
10.05 «Талаб ва тақлиф».
10.30 Абитурientлар, сизлар учун! Ким?
11.00 Немис тили.
11.30 «Томчи».
11.40 «Халқ ижодиети».
12.05 «Жараён». Тележурнал.
12.30 Кундузги сеанс. «Тошда ҳам даракх усади». Бадий фильм. 2-серия.
13.45—14.00 «Мезон».

17.55 Курсатувлар тартиби.
18.10 «Парвоз». Халқаро аэрокосмик мактабининг 10 йиллигига.
18.35 «Утмишдан садолар».
18.50 «Фермер». Телетанлов.
19.10 «Ранглар хилоси».
19.25, 19.50, 20.25, 20.55, 22.05 — Ўзлонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.55 «Омонлик тайлими».
20.10 Оқшом эртақлари.
20.30 «Ахборот».
21.00 «Маърифатнома».
21.30 «Халқ ҳофизларининг концерти».
22.10 М. Бобоев. «Кўнгил кўчалари». Видеофильм. 22-куй.
22.50 «Ахборот».

«Мунаввар дунё». Дам олиш дастури
23.15 «Азиз сиймолар».
23.45 Бадий фильм.
01.00—01.05 Ватан тимсоллари.

УзТВ-2

18.00 Курсатувлар дастури.

18.05 «Даракчи».
18.15 «Бор экан-да, йўқ экан».
18.35 «Экранда — Давид Копперфилд».
19.05 «Хусусийлаштириш: қадам-қадам».
19.25, 19.50, 20.25, 20.55 — Ўзлонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.55 «Тақдим».
20.10 «Туйғуларим».
20.15 «Хар лаҳзада қўшиқ».
20.30 «Ахборот».
21.00 «Яхши дам олинг».
21.20 «Таггер». Телесериал.
22.10 «Даракчи».
22.20 Бокс. Бокс. Бокс.
22.45 Охонлар ва эълонлар.

23.05 Кинонигоҳ. «Троюлар устаси».
00.45 Тунингиз хайрли бўлсин!

УзТВ-3

16.55 Янгилар.

17.00 Болалар учун. «Бинафша».

6.30—8.00 Россия жамоат телевидениеси курсатувлари

20.35 Ўзлонлар.
20.40 «Муслик ҳамма учун». Муслик дастур.

21.00—21.35 РДТ «Вести».

21.35 Оскар совриндорлари: «Шамолларда қолган ҳисларим». (1940 йил) Бадий фильм. 2-серия.
23.35—23.55 «Ахборот» (рус тилида).

УзТВ-4

17.10—18.45 ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ КУРСАТУВЛАРИ
18.45 Курсатувлар тартиби.
18.50 «Мультмоша».
19.05 «Тавзим».
19.25 «Наволарда аён этсам».
19.45 «Саломат бўлинг».
20.05, 21.55 — Ўзлонлар.
20.10 «Морена Клара». Телесериал.
20.55 «Уйи остонадан бошланади».
21.25 «Дурдаршан».
22.00 Кинематограф. «Севгим менинг, андушим менинг». Бадий фильм.
23.30 Араб эстрадаси.
24.00—00.10 «Мунаввар тонг истаб...».

ШАНБА, 11

УзТВ-1

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!».
8.00 — 8.25 «Ахборот».

8.25 Республика газеталарининг шарҳи.
8.40 «Муслик бўстони». Телеальманах.
9.00 «Шоҳрух» клуби.
9.20 Ойбек. «Оқшом маликаси». «Ўч» достони асосида видеофильм.
10.15 «Ешлар» телеканали.
1. «Сиз ва биз».
2. «Шу Ватанга бордир менинг керагим».
3. «Ўзбекистон аскарлари».
4. «Орзулар қанотиди».
5. «Қулла, ёшлигим». Муслик дастур.

12.05 «Зиёрат».
12.15 «Уйла! Исла! Топ!» Телебеллашув.
12.55 «Маънавият». Бадий-публицистик курсатув.
13.25—14.30 Кундузги сеанс. «Алп йигитнинг уйланиши». Бадий фильм.

17.55 Курсатувлар тартиби.
18.00 Мультмоша.
18.20 «Хайрат». Бадий-публицистик курсатув.
18.40 «Бахтли воқеа».
19.25, 20.25, 20.55 — Ўзлонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Оқшом эртақлари.
20.05 «Ўзбекистон янгилари» (инглиз тилида).
20.15 «Жаҳон спорт».
20.30 «Ахборот».
21.00 «Оталар чойхонаси». Муслик дастури.
21.50 «Ойла». Тележурнал.

«Тунги ёғду» дам олиш дастури
22.15 «Муслик саёҳат».
22.35 «Тақдир сўмоқлари». Бадий фильм. 3-қисм.
23.25 «Ахборот».
23.50 Футбол. XVI Жаҳон чемпионати. III урин учун.
01.40 — 01.45 Ватан тимсоллари.

УзТВ-2

7.55 Курсатувлар дастури.
8.00 «У ким? Бу нима?».
8.15 Урдуодий. «Беш сўм...» Аброр Хидоятлов номидagi Ўзбек Давлат драма театрининг спектакли. 1-қисм.
9.10 Спорт қитъаси.
9.35 «Суз ва соз оҳанглари».
10.05 «Кинотақдим».
10.25 «Лавжой». Телесериал.
11.15 «ТВ ва театр».
11.30 Болалар экран.
13.00 «Франция-98».
13.50 «Сансет Бичнинг муҳаббати ва силари». Телесериал.
14.35 «Жозеба».
14.55 «Дубляж».
15.15 «Санта-Барбара». Телесериал.
16.00 «Гиннес» шоуси.
16.30 «Онагинам».
16.50 «Санта-Барбара». Телесериал.
17.35 «Ерилош». Мультфильм.

18.00 Курсатувлар дастури.
18.05 «Даракчи».
18.15 Боланинг тили.
18.30 Спорт қитъаси.
19.00 «Конун химосида».
19.10 «Дилбарим».
19.25, 19.50, 20.25, 20.55 — Ўзлонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.55 «Бизнинг академия».
20.10 «Гулдаста».
20.30 «Ахборот».
21.00 «Кўнгил кўнгилга пайванд».
21.30 «Даллас». Телесериал.
22.10 «Даракчи».
22.20 Кинонигоҳ. «Букаламун».
23.45 Охонлар ва эълонлар.

23.50 Футбол. XVI Жаҳон чемпионати. III-урин учун. Курсатув тугагач — Тунингиз хайрли бўлсин!

УзТВ-3

17.15 Дастурининг очилиши. Ўзлонлар.

17.20—20.35 Россия жамоат телевидениеси курсатувлари

2

(Боши ўтган сонда)

Бойсун — Кунгирот эли Кукдалага йиғилган. Йил боши сайли бўлаётди. Дашқозонларда ҳалим қайнаётди, сумалак пишяётди. Қизлар ҳалинчақ учаяпти. Успириш ешлар пусти арчиб ёлганган силлиқ ёғочга чиқиш уйинини уйнашяпти. Биринчи, иккинчи, учинчи йилги тикчолмай, сирғалиб тушди. Кўлги, қийқирув. Бошқа бир йилги силлиқ ёғочнинг устига қуяришиб, унинг тепасига қуйилган солимни олди. Томошабин борки олқиш айтди.

Баланд қилиб қуйилган иккита айрига урнатилган хари устига икки киши чиқиб, юзма-юз ўтириб олиб, дула болиш билан бир-бирини уриб тушириш уйинини уйнашяпти. Бу мусобақа ҳам ўтади.

Энди навбат олтин қобик уйинига келади. Бу уйиннинг қоидаси шундай бўлади: бир-бирига боғланиб, узайтирилган терак тикланиб, энг учига олтин қобик — олтин танга пул қуйилади. Олтин қобик уч терак бўли баландликда минг кадам масофа узоқликка урнатилган. Унинг устига қирқ хукизга судратиб, Алпинбойнинг ун турт ботмон биринчида булган парли ёйи аравада келтириб қуйилган. Бу — Бойсун — Кунгирот учун одат. Ҳар Навруз байрамида олтин қобик мусобақасига чиққан мерганлар аввал Алпинбойнинг парли ёйини тавоф этдилар, кейин ўқ уздилар.

Бутун сайл аҳли. (Чилбир чулдан ўтган карвонлар ҳам шу сайлга тухтаган). Карвондаги савдогарлару карвонлар. Кашал ва бошқа жойдан келган элчию меҳмонлар. Бойбури ва Бойсари бошлиқ Бойсун — Кунгирот оқсоқоллари жами йиғилиб, олтин қобик мусобақасини томоша қилишга туланишди. Давра ҳосил бўлди.

ДАВРАБОШИ:
— Ёғи оқмасин деб билагига пахта боғлаб паловхурлик қилган полвонлар, осмондаги қирқ қушни мўлжалламай қуздан беҳато ураман деган қарагай мерганлар, Бойбурихон туқсонга нор туяни солимга қуйди. Бойсари- бий туқсонга

тув биани солимга бердим, деди. Ун олти уруг оқсоқоллари ҳар бири 40 тадан қучқор қушди. Ёяндозман деганинг кел, армонда қолма, Бойсун — Кунгирот узимники деб қурак керган кел, пушаймон бўлма.

Даврада жонланиш. Ёяндозлар бир-бир келиб хонга таъзим қилиб, сафни тизайверади. Уттиз туққиз ёяндоз бўлади.

Алпинбойнинг парли ёйини тавоф қилади, жанговар рақсга тушади, отади, муроли ҳосил бўлмайди. Уч киши қолади: бири — Бектемир ботир, иккинчиси — Шокамон мерган, учинчиси Ҳакимбек.

Бектемир ботир даврага тушади. Даврани уч айланиб, уртага келиб чуққа тушиб, бир неча вақт тин қолиб, бутун

фигури, кучини жамлаб, шарт туриб, Алпинбойнинг ёйини тавоф қилиб, камонига ўқни

жойлаб, мўлжаллаб қуйиб юборади. Ўқ бориб тангадан бир қарич пастга санчилади.

Ҳал Шокамонга етади. Мерган устидаги тунини ечади. Унинг беллида йулбарс терисидан камар, бўйнида қашқир тиши терилган мунчоқли тумор. Аввал от чопаетган, узаниб улоқ олаётган, тортишяган, рақибини қувиб етаётган одам ҳолатларини рақсда акс эттирди. Сунг худди от устида кетаётганда, ортидаги рақибига ўқ узаётгандек бўлиб, қайрилиб, олтин қобикқа тескари турган ҳолда ўқ узади. Ўқ Бектемир ботирнинг ўқини иккита бўлиб ташлаб, теракка қалалади.

Бунни қуриб, Шокамон бурнидай олиб, даврандан чиқиб кетади.

Навбат Ҳакимбекка келади. Шу пайт "Бойсун — Кунгиротга барака бер", деб, даврага Қайрил узан кириб келди. Ҳакимбек даврага таъзим қилиб, даврани айланиб, ҳар томонга саломларини йўллаб, секин-аста ёйини қулига олиб тортади. Ёй "порт" этиб узилиб кетади. Давра бир кишидай, бир нафасда "вох" деб юборади.

Шунда Ҳакимбекнинг ёйига Қултой чиқиб, гулдираб, халойикқа мурожаат этади.

ҚУЛТОЙ:
— Эй халойик, эй Бойсун — Кунгирот эру аёли! Армонимга қулоқ сол. Бойсун — Кунгиротнинг орзуси уналадиган кун келди. Алпинбойнинг ун турт ботмон биринчи парли ёйини отадиган эр етилди. (Бойбурихонга қараб, таъзим қилиб.) Хоним, изн беринг, Алпинбойнинг парли ёйини келтирсинлар. Ҳакимбек унинг эгаси бўлсин. Кунгилм сезиб турибди. Ҳакимбек шу ёйни отади. Эранлар маладор, менинг қора бошим Ҳакимбекдек эрнинг қурбони бўлсин.

Томошабинлар даврасидан доврқли паҳлавон — 120 ёшли Уста Олиш чиқиб келиб, жанговар рақсга тушиб, Ҳакимбекнинг атрофини уч марта айланиб, жонини Ҳакимбекка садқа қилганлигини аён қилади.

(Давоми бор)

КУЧЛИЛАР САРАЛАНДИ

Жаҳон биринчилик гуруҳ уйинлари, асосан қутилган натижалар билан якунланди. "А" гуруҳида Бразилия ва Норвегия қолган икки жамоага қараганда осонликча кейинги босқичга йўл олишди. Кутилганидек, Бразилия биринчи, Норвегия иккинчи уринни эгаллади. Марокашнинг сунтиги уйинда Шотландия устидан эришган галабалардан ўзларига мос уринни эгаллашди. 1/8 финалда қимдандир (Италияга дуч келишарди!) катта ҳисобда енгилиб, уйга қайтишдан кура ҳозирги эришган натижалари афзалроқ бизнингча.

"В" гуруҳида бироз янгилик рўй берди. 4 йиллик танаффусдан сунг Чилининг тузукроқ уйин курсата олишига унчалик ишонмаган мутахассислар Италия билан бир қаторда Австрияни кейинги босқичга чиқади деб фикр билдиришганди. Аммо Жанубий Америка футболли учун турт йиллик танаффус унга салбий таъсир курсатмаслигини Чили терма жамоаси гузал тарзда исботлади. Италия, қутилганидек, биринчи, Чили иккинчи уринни эгаллашди.

"С" гуруҳи французлар учун роса омадли келди. Қуръа ўтказилаётган пайтда чироқнинг бир неча дақиқа учиб қолиши французларнинг гуруҳдан бу қалар осон жой олишларини таъминлади, деб Аргентина терма мураббийси.

Ростдан ҳам Арабистони Африка Дания терма орасида ташланарли ажралиб худди хунук бир ҳам хунук ажралиб қисқасла бўлади. Франция ва Дания терма жамоалари биринчи ва иккинчи уринни эгаллаган ҳолда гуруҳ баҳсларини якунлашди.

"D" гуруҳни барча "даҳшат!" деб баҳолаганди. Гарчи ундаги уйинлар даҳшатли кечмаган бўлса-да, якуний натижа футбол олами учун чинакам даҳшат вазифасини ўтади. Испания ва Болгария каби Оврүпо жамоалари бир ёқда қолиб Нигерия ва Парагвай кейинги босқичга йўл олишди. Узаро уйиндаги жуда йирик ҳисоб биринчиликдан аввал чемпионликка даъвогар саналган Испанияни кейинги босқичга олиб чиқмади.

"Е" гуруҳидаги баҳсларда ҳам қутилмаган натижа қайд этилди. "Жуда яхши тайёргарлик курди", — деб таърифлаётган Бельгия терма жамоаси сунтиги уйинда "Осиё Аргентинаси" билан дуранг ўйнаб, муддатидан аввал биринчиликни тарк этди. Голландия 1, Корея 4 уринни банд этди.

"F" гуруҳида гайритабиий воқеалар рўй бермади. Эрон ва АКШ томошабинлар олқишига, Германия ва Югославия мухлислар олқиши билан бирга кейинги босқичга қатнашиш ҳуқуқини берувчи очколарга эга бўлишди.

"G" гуруҳида ҳам ҳамма нарсга аввалданок ҳал қилиб бўлинган эди. Лекин бир муаммо — ким Аргентинага "ем бўлади"? — Шунини ҳал қилиш қутилаётганди. Икки гигантнинг (Руминия-Англия) узаро учрашуви Англияни Аргентинага рубаро қилди.

"H" гуруҳидаги Япония ва Ямайка қатори "G"дан Тунис ва Колумбия ўз футбол федерацияларини ортиқча сарф-харажатга овора қилмай, катта пуллар эвазига ижарага олинган меҳмонхоналарни эртароқ бушатиб беришди. Ҳатто биринчиликнинг қолган уйинларини телевизор орқали ўз тилларида бериладиган шарҳ остида томоша қилишга қарор қилишди.

Бирварақайига икки бор Бразилияни мағлуб этган норвеглар ва Россияни енгитганини айтмаса, ҳали узини курсатиб улгурмаган италиянлар баҳси билан нимчасоқ уйинлар ҳам бошланди.

Чорак финал уйинларида қуйидаги жамоалар узаро беллашишади.

Бразилия — Дания
Италия — Франция
Германия — Хорватия
Голландия — Аргентина.

Жаҳон кубоғи учун кураш бу гал 6:2 ҳисобида давом этади. Олти Оврүпо жамоаси ўз қитъасида икки америкалик (Шимолий Америка) рақиблари билан ягона мукофот учун жанг олиб боришади. 1994 йилдан фарқли улароқ бу гал Оврүполиклар сони биттага камайди. Америкаликлар қўпайишди. Қани, бундан наф булармикан, йўқми?

Аваз БЕК

ДАВРАБОШИ:

Ол, ол бўлсин, ол, ол бўлсин.

Ол бўлсин, ол бўлсин.

Бир кам қирқта қарагайи

жыйилди.

Қирқ мен деб, чиққани кўкел

бўлсин.

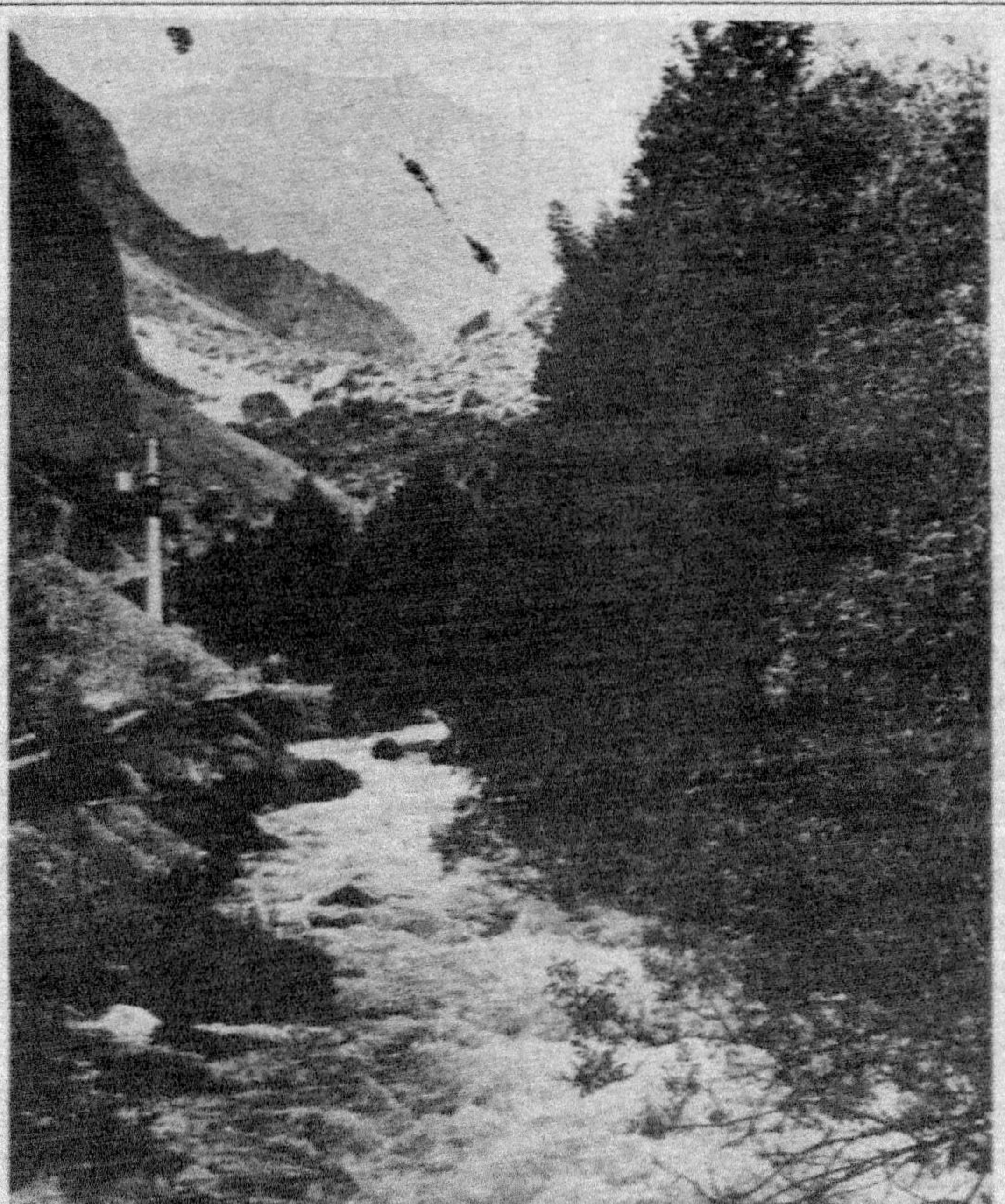
Халойик, дунё қирқда тугал.

Армонда қолманг, халқани

бўланг.

Ана шунда Ҳакимбек чиқиб келиб, таъзим қилиб, қирқинчи бўлиб қаторда турди. Ҳакимбек сафда турган дақиқада халойик кунлига бир ларза тушади. "Ҳакимбек, Ҳакимбек", — деган хитоблар янграйди. Кексалар сергакланади. Йигитлар жиддийлашади. Қизларнинг қузи чақнайди. Бир-бирининг қулоғига шивирлайди. Катта майдон туйғуси Ҳакимбекни маст қилаётгани билинади. Қад-қомати аввалгидан ҳам тик бўлиб қуринади. Қузлари олаётган бурининг қузидай ёнади.

Уттиз етти мерган бир-бир

Ҳеч ким билмас сойнинг сирини

ЮЛДУЗЛАР САМОДАН СЎЗЛАЙДИ

(6 ИЮЛДАН — 12 ИЮЛГАЧА)

ҲАМАЛ. Душанба кунини соғлигиниз учун қайгуринг. Сешанбада катта бойлик эгаси бўлишингиз мумкин. Ҳафта ўртасида муҳим ишларга қўл урмаганингиз маъқул. Якшанба сирли учрашуга таклиф этади.

САВР. Ҳафта бошидаги оғина қийинчиликларни ҳисобга олмасак, кейинги кунларда ишингиз бароридан келади. Жума тижорат учун фойдали. Шанбада яқин одамнингизни кутинг.

ЖАВЗО. Душанба кунини алданиб қолишдан ҳушёр бўлинг. Сешанбада асабийлашманг. Пайшанбада соғлиқ учун қайгуринг. Шанбада бошингизга қўнган омад якшанбада яхши ҳордик чиқаришингизга ёрдам беради.

САРАТОН. Бой бўлишни истасангиз, мўлжаллаган режаларингизни душанбада амалга оширинг. Сешанбада хавфли

вазиятда қолишдан тийилинг. Пайшанбада алданиб қолмаслик чорасини ўйланг. Дам олиш кунлари хушхабар эшитасиз.

АСАД. Душанбада узоқдан бўлган қўнғироқ қайфиятингизга таъсир этиши мумкин. Чоршанба — харид учун қулай кун. Ижодкорлар якшанбани таллашларини тавсия этади.

СУНБУЛА. Ҳафтанинг биринчи кунини қаттиқ ҳаяжонланасиз. Сешанбада қайфиятингиз унчалик кўтаринки бўлмаслиги мумкин.

МЕЗОН. Душанбадаги харидингиз кўпчиликка манзур келади. Сешанбада асабийлигини асранг. Соғлигингиз учун қайгуринг. Жумада яқин дўстлар орттирасиз. Шанба кунини сирли учрашув.

АҚРАБ. Душанбада бойлик эгаси бўласиз. Чоршанбада бозорингиз баракали, пайшанбада хушхабар эшитасиз. Дам олиш кунлари кўнглидагидек, оила даврасида ўтади.

ҚАВС. Чоршанбада ишларингиз изига тушади. Фақат пайшанбада соғлигингизни ўйланг. Жумада яқин танишлар орттирасиз. Якшанбада кўпам асабийлашмаганингиз маъқул.

ЖАДЬИЙ. Сешанба кунини муҳим янгиликдан воқиф бўласиз. Чоршанбада алданиб қолманг. Жумада бор имкониятингизни ишингиз учун сарфланг. Дам олиш кунлари оила даврасида бўлганингиз маъқул.

ДАЛВ. Душанбада ишларингиз унчалик юриммаслиги мумкин. Аммо чоршанба сизни ютуқли янгилик билан қутлади. Пайшанба беҳад қувонасиз.

ХУТ. Сешанбадаги ҳар қандай вазиятда ҳам асабийлашманг. Чоршанбада ҳаменингиз тўлади. Пайшанбада соғлигингиз учун қайгуринг. Шанбада сирли янгиликдан оғоҳ бўласиз.

Муассис:

ЎЗБЕКИСТОН
ЁШЛАРИНИНГ
«КАМОЛ»
ЖАМҒАРМАСИ

Бош муҳаррир
Абдуқодир НИЁЗОВ

Навбатчи муҳаррир:
Рўзбой ҲАМИДОВ

ТАХРИРИЯТ:

Қабулхона — 136-56-58,
хатлар бўлими — 136-54-64;
тижорат бўлими — 133-79-69; ижодкор
ешлар бўлими — 136-54-64; спорт,
харбий ватенпарварлик бўлими — 136-
58-93, котибият — 136-58-48.

МАНЗИЛИМИЗ:
700013 Тошкент Матбуотлар кўчаси, 33-ўй
Нашр кўрсаткичи 64607

Муаллифлар фикри
тахририят нуқтаи
назаридан
фарқланиши мумкин.